

**Sociale aspecten
zoekgebieden
Programma Windenergie
Amsterdam**

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0488502.100

21 december 2023

Sociale aspecten zoekgebieden Programma Windenergie Amsterdam

Projectnummer 0488502.100

Revisie 01

21 december 2023

Auteurs

R. Pronk

P. Verhoeven

D. Westra

Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam

Postbus 2602

1000 CP AMSTERDAM

Datum

21 december 2023

Beschrijving

Revisie 02

Vrijgave

T. Artz

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding & aanpak	4
a.	PWA en m.e.r.	4
b.	De zoekgebieden	4
c.	Onderzoeksopzet	5
i.	Data-analyse: sociale aspecten en indicatoren	5
ii.	Data-analyse: databewerking	7
iii.	Data-analyse: kaarten	8
iv.	Kwalitatieve analyse	8
d.	Bevindingen sociale aspecten per zoekgebied	8
2.	Deelgebied Oost/Weesp	9
a.	Zoekgebieden en omgeving	9
b.	Data-analyse: sociale aspecten in kaart	9
c.	Kwalitatieve duiding	10
d.	Bevindingen zoekgebieden	11
e.	Kaarten deelgebied Oost/Weesp	12
3.	Deelgebied Noord	13
a.	Zoekgebieden en omgeving	13
b.	Data-analyse: sociale aspecten in kaart	13
c.	Kwalitatieve duiding	14
d.	Bevindingen zoekgebieden	15
e.	Kaarten deelgebied Noord	16
4.	Deelgebied Zuidoost	17
a.	Zoekgebieden en omgeving	17
b.	Data-analyse: sociale aspecten in kaart	17
c.	Kwalitatieve duiding	18
d.	Bevindingen zoekgebieden	19
e.	Kaarten deelgebied Zuidoost	20
5.	Deelgebied West	21
a.	Zoekgebieden en omgeving	21
b.	Data-analyse: sociale aspecten in kaart	21
c.	Kwalitatieve duiding	22
d.	Bevindingen zoekgebieden	23
e.	Kaarten deelgebied West	24
	Bijlage 1: Kaarten per indicator	25
	Bijlage 2: Kaarten wijken buurgemeenten	35

1. Aanleiding & aanpak

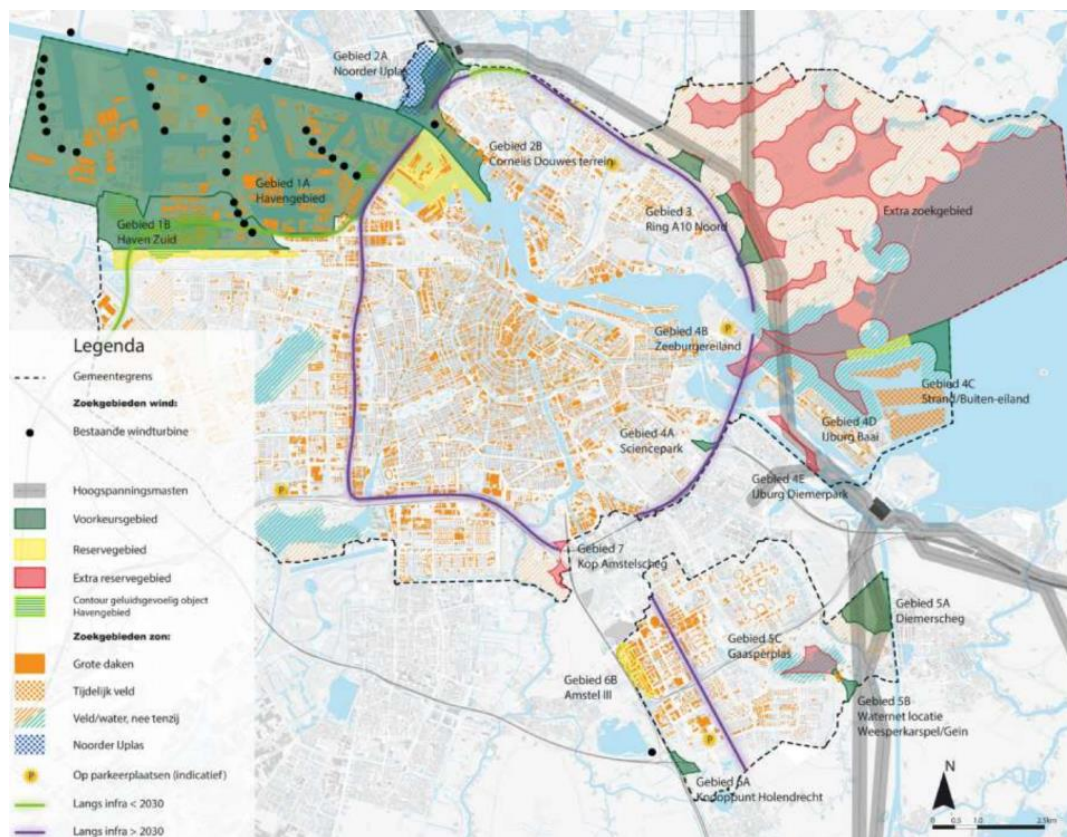
a. PWA en m.e.r.

In het kader van het Programma Windenergie Amsterdam (PWA) wordt een plan-m.e.r.- doorlopen met als eindproduct een milieueffectrapport (plan-MER¹). Binnen deze m.e.r. worden milieueffecten beoordeeld van eventuele windturbines in de zoekgebieden. Hierin worden o.a. geluidhinder, natuur, landschap, veiligheid en erfgoed beschouwd. Sociale aspecten zijn geen onderdeel van het plan-MER.

Voorliggend onderzoek is parallel aan het plan-m.e.r. uitgevoerd en brengt sociale aspecten in kaart van de buurten die binnen één kilometer van de zoekgebieden gelegen zijn. Daarbij is nadrukkelijk geen oordeel geveld over de wenselijkheid van windenergie in, of nabij de buurten. Dat is een politiek-bestuurlijke keuze die de gemeente Amsterdam mede met de inzichten uit dit rapport kan maken en die landt in het PWA. Voorliggend onderzoek onderzoekt ook niet een mogelijk versterkend (milieu-)effect in relatie tot sociale aspecten.

b. De zoekgebieden

De zoekgebieden uit de Regionale Energie Strategie (RES) vormen het uitgangspunt van voorliggend onderzoek. Deze zijn in een eerdere fase vastgesteld door de gemeenteraad van Amsterdam. De eerste stap in het lopende plan-m.e.r. is een uitgebreide belemmeringenanalyse, waardoor gebieden mogelijk verder worden afgebakend. Voor deze analyse worden echter de zoekgebieden uit de RES gehanteerd. De zoekgebieden Noorder-IJ-plas en Cornelis Douwesterrein worden als autonome ontwikkeling beschouwd en zijn daarom, net als in het MER, geen onderdeel van dit onderzoek. Er is geen onderscheid gemaakt tussen voorkeurs-, reserve- en extra reservegebieden. De analyse is geclusterd vormgegeven langs de stadsdelen. Per stadsdeel is ingezoomd op de zoekgebieden die binnen het stadsdeel gelegen zijn (zie Tabel 1).

Figuur 1.1: Zoekgebieden Regionale Energie Strategie 1.0

¹ MER is de afkorting voor het product milieueffectrapport; het resultaat van het proces milieueffectrapportage (m.e.r.).

Tabel 1 Deelgebieden en bijbehorende zoekgebieden

Deelgebied	Zoekgebieden	Opmerking
Deelgebied Noord	2A Noorder IJ-plas	Onderdeel van autonome ontwikkeling en daarmee buiten scope van het MER en voorliggende analyse.
	2B Cornelis Douwesterrein	Onderdeel van autonome ontwikkeling en daarmee buiten scope van het MER en voorliggende analyse.
	3 Ring A10 Noord	
	X1 Landelijk Noord	
	X2 IJmeer	
Deelgebied Oost/Weesp	4A Sciencepark	
	4B Zeeburgereiland	Voldoet niet aan belemmeringanalyse MER PWA en wordt in MER niet nader onderzocht.
	4C Strand/Buiteneiland	
	4D IJburg Baai	
	4E IJburg Diemerpark	
	5A Diemerscheg	
	5B Weesperkarspel	
	5C Gaasperplas	
	7 Kop Amstelscheg	Voldoet niet aan belemmeringanalyse MER PWA en wordt in MER niet nader onderzocht.
Deelgebied Zuidoost	6A Knooppunt Holendrecht	
	6B Amstel III	Voldoet niet aan belemmeringanalyse MER PWA en wordt in MER niet nader onderzocht.
	5B Weesperkarspel	
	5C Gaasperplas	
Deelgebied West	1A Havengebied	
	1B Haven-Zuid (Brettenzone)	

c. Onderzoeksopzet

Dit onderzoek brengt de sociale aspecten in twee stappen in beeld:

1. Data-analyse. Hiermee wordt de status van sociale aspecten rond de zoekgebieden in kaart gebracht.
2. Kwalitatieve duiding. Aan de hand van interviews zijn de sociale aspecten in de omgeving nader geduid.

i. Data-analyse: sociale aspecten en indicatoren

De gemeente Amsterdam beschikt over de uitgebreide dataset Basisbestand Gebieden Amsterdam (BBGA), waarmee een ruimtelijke data-analyse voor Amsterdam op buurniveau is uitgevoerd. Alle buurten die (deels) binnen één kilometer afstand van een van de zoekgebieden liggen, zijn voor de analyse geselecteerd. Voor de gebieden buiten het grondgebied van de gemeente Amsterdam en binnen een kilometer van de zoekgebieden, is de BBGA niet beschikbaar en is gebruik gemaakt van twee landelijke datasets. De analyse geeft een beeld van de sociale aspecten op buurt- en wijkniveau. Het is hierbij van belang om te benadrukken dat diversiteit binnen de gebieden tot lokale verschillen kan leiden die in het gemiddelde van een gebied niet (voldoende) tot uiting komt.

Bij het beoordelen van de sociale aspecten voor de Amsterdamse buurten zijn drie aspecten in kaart gebracht. De aspecten zijn opgebouwd uit drie indicatoren. Deze zijn toegelicht in Tabel 2.

Tabel 2 Sociale aspecten en onderliggende indicatoren.

Sociaal aspect	Indicator
Sociaaleconomische situatie	Het aandeel huishoudens met een minimuminkomen (inkomen van maximaal 120% van het Wettelijk Sociaal Minimum) in een buurt. Een groter aandeel van huishoudens met een minimuminkomen duidt op een groter aandeel huishoudens in een sociaaleconomisch kwetsbare positie.
	Het gemiddeld besteedbaar inkomen van huishoudens (bruto-huishoudinkomen verminderd met de premies sociale zekerheid en andere betaalde overdrachten (o.a. alimentatie voor ex-partner) en de loon-, inkomsten- en vermogensbelasting) in een buurt biedt inzicht in de relatieve 'koopkracht' van een buurt in vergelijking met andere buurten.
	De gemiddelde Sociaaleconomische Score (SES) is een inschatting van iemands positie op de maatschappelijke ladder op basis van het inkomens- en opleidingsniveau, resulterend in één gecombineerde score.
Ervaren woonomgeving	Buurttevredenheid van bewoners in de buurt. Bewoners zijn gevraagd middels een rapportcijfer de vraag te beantwoorden "Hoe tevreden bent u met uw buurt?".
	De verwachte ontwikkeling van de buurt volgens bewoners in de buurt. Bewoners zijn gevraagd middels een rapportcijfer de vraag te beantwoorden "Hoe denkt u dat de buurt zich in de komende jaren zal ontwikkelen?"
	Betrokkenheid van bewoners in de buurt. Bewoners zijn gevraagd middels een rapportcijfer de vraag te beantwoorden "Hoe beoordeelt u de betrokkenheid van buurtbewoners bij de buurt?"
Leefsituatie	De Standaard Leefsituatie Index (SLI) beschrijft de kwaliteit van leven op acht maatschappelijke domeinen (wonen, gezondheid, consumptiegoederen, vrijetijdsactiviteiten, mobiliteit, sociale participatie, sportactiviteiten, vakantie en het sociaal netwerk) sinds 2004. De indicator brengt het welzijnsniveau in beeld op het niveau van 'Gebiedsgericht Werken' gebieden van Amsterdam ² . Een hoge score geeft een hoge kwaliteit leefsituatie aan.
	Een beoordeling van de eigen gezondheid door bewoners in de buurt met '(zeer) goed'. Het aandeel bewoners in de buurt dat hun eigen gezondheid als (zeer) goed beschouwt. Een groot aandeel indiceert een groot aandeel bewoners met een (zeer) gezonde leefsituatie.
	De mate van regie over eigen leven. Het aandeel bewoners dat aangeeft weinig controle te hebben over hun eigen leven, gebaseerd op zeven stellingen, zoals "Ik heb weinig controle over de dingen die me overkomen" of "Ik voel me vaak hopeloos bij het oplossen van de problemen van het leven." Een groot aandeel bewoners dat weinig regie voelt te hebben over hun eigen leven is een indicatie voor een kwetsbare leefsituatie.

Om voor de buurgemeenten een zo goed mogelijk vergelijkbaar beeld te creëren is ervoor gekozen geen gemeente-specifieke (en daardoor niet te vergelijken) datasets te gebruiken. Het gaat hier om de wijken van buurgemeenten die binnen één kilometer van de zoekgebieden gelegen zijn. Door indicatoren te gebruiken die bij benadering overeenkomen met de BBGA-indicatoren (als gebruikt bij de Amsterdamse buurten) wordt een zo goed en vergelijkbaar mogelijk beeld geschetst van de sociale aspecten van omliggende gemeenten. Het gaat om de datasets:

1. Sociaal Economische Status van het Centraal Bureau voor de Statistiek.³
2. Leefbaarometer van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.⁴

Omdat de buurgemeenten vanuit andere databronnen zijn geanalyseerd zijn deze apart geanalyseerd en in kaart gebracht. Door het relatief beperkte data-beeld op de buurgemeenten ten opzichte van de Amsterdamse buurten is tevens besloten om de analyse op wijkniveau in beeld te brengen. Een verdieping op de sociale aspecten bij buurgemeenten is raadzaam bij een eventueel vervolgbesluit op zoekgebieden. Zie Tabel 3 voor een toelichting op de indicatoren.

² <https://www.amsterdam.nl/stelselpedia/gebieden-index/catalogus-gebieden/ggw/>

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/faq/infoservice/hoe-interpreteer-je-de-ses-woa-scores-en-hoe-zijn-deze-bepaald->

⁴ <https://www.leefbaarometer.nl/page/FAQ>

Tabel 3 Toelichting indicatoren sociale aspecten buurgemeenten.

Sociaal aspect	Indicator
Sociaaleconomische situatie	De Sociaaleconomische situatie Welvaart, Opleidingsniveau en Arbeidsverleden-score (SES-WOA-score). De numerieke indicator voor de sociaaleconomische status van een gebied als soms van de deelscores op welvaart, opleidingsniveau en arbeidsverleden van huishoudens. De deelscores zijn voor dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.
Ervaren woonomgeving & Leefsituatie	Leefbaarometer-score. Beide aspecten worden in beeld gebracht door de Leefbaarometer die is opgebouwd uit vijf dimensies: fysieke omgeving, overlast en onveiligheid, sociale samenhang, voorzieningen en woningvoorraad. De Leefbaarometer is als instrument bedoeld voor “beleidsvoorbereiding door gemeenten die zich inzetten voor leefbare en veilige wijken en buurten: bijvoorbeeld het stellen van een eerste wijkdiagnose”. De Leefbaarometer-score is een gewogen gemiddelde van de vijf dimensies, die ieder weer opgebouwd zijn uit verschillende databronnen.

Weesp

Door de bestuurlijke samenvoeging van de gemeenten Weesp en Amsterdam per 24 maart 2022 is de beschikbaarheid van data voor Weesp in het BBGA beperkt. Hierdoor scoren de buurten van Weesp slechts op vier van de negen indicatoren. Door dit gat in de BBGA-dataset is besloten om Weesp aanvullend vanuit de buurgemeenten-dataset te analyseren, wanneer er geen BBGA-data beschikbaar is voor Weesp.

Waar beide datasets voor Weesp beschikbaar zijn komt een te vergelijken beeld naar boven. Hoewel de databewerking (percentielrang) op een ander gebied is toegepast (buurgemeenten vs. gemeente Amsterdam) en de indicatoren een andere grondslag hebben, laten de indicatoren wel een te vergelijken ruimtelijk beeld zien van hoge en lage scores op sociale aspecten.

ii. Data-analyse: databewerking

De datasets indiceren een waarde op verschillende manieren en in verschillende eenheden, bijvoorbeeld in percentages, euro's, absolute aantallen of een score. Om de waarden per indicator te kunnen vergelijken is gebruik gemaakt van een percentielrang berekening, waarmee buurten en wijken ten opzichte van elkaar worden gerangschikt. Kort samengevat zijn hiervoor de volgende stappen uitgevoerd:

1. Selecteren van de bovengenoemde indicatoren uit de datasets.
2. De data voor deze indicatoren filteren op buurt- en wijkniveau en meest recente data.
3. Bij indicatoren en/of buurten waar geen data beschikbaar is op buurtniveau, data aanvullen met de meest recente wijkdata (dit geldt voor enkele buurten in de BBGA-dataset), of Gebiedsgericht werken niveau (dit geldt voor de indicator Leefsituatie-index).
4. Voor iedere indicator voor iedere buurt een percentielrang berekenen.
5. Het gemiddelde van de percentielrangen van de drie indicatoren berekenen voor de score op één sociaal aspect. Indien data voor één van de drie indicatoren niet beschikbaar is, wordt er geen gemiddelde berekend.
6. Alle ontbrekende data (geen data op buurt-, wijk- of GGW-niveau) aanmerken als 'geen data beschikbaar'.
7. Filteren naar de relevante buurten (de buurten die overlap hebben met een buffergebied van 1km groot rondom de zoekgebieden).
8. Classificeren en visualiseren in vijf gelijke categorieën (0-20, 20-40, 40-60, 60-80 en 80-100). De twee hoogste klassen scoren bovengemiddeld slecht, de twee laagste klassen scoren relatief goed.

Het resultaat is een rangscore per indicator voor alle buurten in Amsterdam en voor alle wijken van buurgemeenten, ook de buurten en wijken die verder dan één kilometer van de zoekgebieden gelegen zijn. Deze score ligt tussen de 0 en 100, waarbij de buurt die het hoogste getal scoort de rang 100 heeft en de laagste rang 0. In deze analyse staat 100 voor de laagste score, bijvoorbeeld het laagste huishoudensinkomen. Een buurt met de score 50 is voor de betreffende indicator de gemiddelde buurt van Amsterdam. Door deze methode te gebruiken wordt inzichtelijk hoe de buurten binnen een kilometer van de zoekgebieden scoren ten opzichte van alle andere buurten van Amsterdam. Voor de wijken van buurgemeenten zijn de scores juist vergelijkbaar ten opzichte van alle wijken van de buurgemeenten.

iii. Data-analyse: kaarten

De data-analyse is gevisualiseerd in kaartmateriaal. Daarbij zijn de percentielrangscores gecategoriseerd. Tabel 4 licht de categorieën toe.

Tabel 4 Toelichting categorieën percentielrangkaarten.

Score	Kleur en betekenis
0 – 20	Sterk bovengemiddeld. De buurt/wijk behoort tot de 20% hoogst scorende buurten.
20 – 40	Bovengemiddeld. De buurt/wijk scoort hoger dan 60% alle Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten en lager dan de 20% hoogst scorende buurten.
40 – 60	Gemiddeld. De score is rond het gemiddelde van alle Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten (40 tot 60%).
60 – 80	Ondergemiddeld. De buurt/wijk scoort lager dan 60% alle Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten en hoger dan de 20% laagst scorende buurten.
80 – 100	Sterk ondergemiddeld. De buurt/wijk hoort tot de 20% laagst scorende buurten.

iv. Kwalitatieve analyse

De data geven slechts een deel van het verhaal over de Amsterdamse buurten. De uitdrukking in een cijfer doet onvoldoende recht aan de diversiteit tussen en binnen buurten. Om die reden is per deelgebied een verdiepend interview gehouden met de medewerkers van de gemeente Amsterdam (gebiedsmakelaar, gebiedsmanager, coördinator duurzaamheid) die werkzaam zijn in de stadsdelen. Het doel van de interviews was het nader duiden van de sociale aspecten die ook in de data-analyse centraal stonden en mogelijke bijzonderheden in relatie tot windenergieontwikkelingen te benoemen. De interviewresultaten zijn in de analyse per deelgebied opgenomen.

d. Bevindingen sociale aspecten per zoekgebied

In de deelgebied-hoofdstukken worden de bevindingen samengevat aan de hand van de nabijgelegen zoekgebieden. Hier is een bondige en grove inschatting gepresenteerd op basis van de kwantitatieve data en kwalitatieve informatie. Dit geeft een beeld van de mate waarin sociale aspecten een rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines. Nuances over kleine lokale verschillen binnen buurten zijn weggelaten; voorliggend onderzoek heeft onvoldoende detailniveau om hier uitspraken over te doen, waardoor dit voor iedere buurt een aandachtspunt blijft in de volgende fase van het proces. De bevindingen dienen niet verward te worden met beoordelingen van milieueffecten die in het MER plaatsvinden.

Tabel 5 Toelichting bevindingentabel per zoekgebied

Zoekgebied	Sociale aspecten
Voorbeeld X	De grijze markering geeft aan dat de buurten in de direct omgeving gemiddeld tot bovengemiddeld scoren op sociale aspecten. Dit geeft aan dat de kans dat de onderzochte sociale aspecten een bijzondere rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines klein is.
Voorbeeld Y	De gele markering geeft aan dat buurten in de direct omgeving gemiddeld tot licht ondergemiddeld scoren op sociale aspecten. Dit geeft aan dat de kans aanwezig is dat de onderzochte sociale aspecten een bijzondere rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines
Voorbeeld Z	De oranje markering geeft aan dat één of meerdere buurten in de direct omgeving licht- tot zwaar ondergemiddeld scoren op sociale aspecten. Dit geeft aan dat er een grote kans is dat de onderzochte sociale aspecten een bijzondere rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines.

2. Deelgebied Oost/Weesp

a. Zoekgebieden en omgeving

In het deelgebied Oost/Weesp ligt een aantal gebieden die door de gemeente Amsterdam als zoekgebieden voor windenergie zijn bestempeld (zie Figuur). In Oost gaat het om Sciencepark (4A in het MER PWA), Zeeburgereiland (4B), Strand-/Buiteneiland (4C), de IJburg Baai (4D) en Diemerpark (4E). Rondom Weesp ligt de Diemerscheg (5A), Weesperkarspel/Gein (5B) en Gaasperplas (5C). Kop Amstelscheg (7) ligt op de grens met stadsdeel Zuid nabij Duivendrecht.

De wijken van buurgemeenten die binnen een kilometer van de zoekgebieden liggen, zijn gelegen in de gemeenten Amstelveen (Buitengebied Noord), Diemen (Buitengebied, Diemen Noord, Diemen Centrum), Ouder-Amstel ('wijk 00'), Ronde Venen (Abcoude), wordt vanuit deelgebied Zuidoost beoordeeld. Zie bijlage 2 voor alle kaarten van de buurgemeenten en wijken.

Figuur 2.1 Zoekgebieden Oost/Weesp

b. Data-analyse: sociale aspecten in kaart

Alle kaarten met scores per sociaal aspect zijn per deelgebied op één pagina te zien onder paragraaf 'e'. Dankzij de percentielrang is één oogopslag te zien hoe buurten en wijken op een sociaal aspect scoren ten opzichte van het gemiddelde van alle buurten en wijken. Indien een sociaal aspect voor een buurt of wijk grijs is gekleurd, ontbreekt er een score op één of meerdere onderliggende indicatoren. De indicatorkaarten zijn bijlage 1 weergegeven. Zie paragraaf 1c voor een andere toelichting op de onderzoeksopzet en percentielrangmethode.

Zo is te zien dat de sociaaleconomische status in de buurten in deelgebied Oost/Weesp niet een éénduidig beeld geeft. Buurten rond de zoekgebieden IJburg Baai, Strand/Buiten-eiland en Zeeburgereiland scoren bovengemiddeld. De buurten direct rond Sciencepark scoren bovengemiddeld, terwijl de verder gelegen buurten lager en daarmee ondergemiddeld scoren. Driemond, rond zoekgebied Diemerscheg, scoort ver

bovengemiddeld. De buurten in en rond Weesp (zoekgebied Diemerscheg) die grijs zijn in de kaart, bevatten alleen BBGA-data van de sociaaleconomische score (SES), en scores hierop wisselend; met uitschieters naar boven- en ondergemiddeld. De SES-wijkscore uit de buurgemeenten-dataset voor Weesp bevestigt dit beeld.

Het deelgebied scoort bovengemiddeld op de ervaren woonomgeving. Rond het Sciencepark en Zeeburgereiland is de ervaren woonomgeving bovengemiddeld tot sterk bovengemiddeld, met Baaihuurt-oost als enige sterk ondergemiddelde uitschieter. Hierbij is het van belang om op te merken dat deze buurt onderdeel is van de gebiedsontwikkeling Zeeburgereiland en het databeeld daardoor mogelijk minder betrouwbaar is en sterk kan veranderen.

De leefsituatie in Oost scoort gemiddeld tot bovengemiddeld; bijna alle buurten behoren tot de hoogst scorende 40% van Amsterdam. De buurten rond zoekgebied Diemerscheg hebben geen volledige score op leefsituatie, maar scoren op de beschikbare indicatoren aandeel gezond en aandeel weinig regie gemiddeld en bovengemiddeld goed7. De Leefbaarometer-score uit de buurgemeenten-dataset laat voor Weesp een vergelijkbare ruimtelijke verdeling zien als de SES-score: de wijken Noord en Hogewey scoren sterk ondergemiddeld en duiden daarmee een kwetsbaar gebied aan op alle drie de aspecten.

De wijken van buurgemeenten Amstelveen (Buitengebied Noord), Diemen (Buitengebied, Diemen Noord, Diemen Centrum), Ouder-Amstel ('wijk 00') scoren wisselend op de twee indicatoren. De wijken van Amstelveen en Ouder-Amstel scoren gemiddeld tot bovengemiddeld op zowel de SES-score als Leefbaarometer-score. De scores laten zien dat Diemen Noord en Diemen Centrum op beide aspecten slecht scoren en daarmee mogelijk sociaal kwetsbare wijken zijn. Het Buitengebied van Diemen scoort bovengemiddeld op de Leefbaarometer-score. Een SES-score ontbreekt voor deze wijk, waarschijnlijk door een te klein bevolkingsaantal, en is daarmee een aandachtspunt.

c. Kwalitatieve duiding

Sociaaleconomische situatie

Het interview over deelgebied Oost/Weesp bevestigt wat de kaartbeelden aantoonde; de buurten in dit deelgebied scoren overwegend goed op sociaaleconomische status, met enkele negatieve uitschieters en bijzonderheden in Weesp en Oost. Weesp is in toenemende mate een populaire woonplaats voor Amsterdammers die relatieve rust en ruimte buiten de stad zoeken. Zij vinden onder andere een plek in de ontwikkeling van nieuwbouwwijk Weesperluis en de oude buurten in het centrum. De jaren '70 buurt Hogewey aan de rand van het dorp en binnen één kilometercontour van de Diemerscheg gelegen, valt op met een sterk ondergemiddelde score. Dit is een sociaaleconomisch kwetsbare buurt waar ook energiearmoede een rol speelt. Hoewel Driemond sterk bovengemiddeld scoort op dit aspect, kan dit binnen de buurten verschillen.

De lage scores in Oost rond Science Park zijn mogelijk deels verklaarbaar door het grote aandeel studentenhuisvesting. Daarnaast is een aantal buurten geen tot zeer beperkt bewoond en voornamelijk werkgebied, sportcomplex of begraafplaats. De buurt Betondorp, die net binnen de één kilometer contour valt en op de kaart laag scoort, staat bekend als een buurt met een lage sociaaleconomische status.

Ervaren woonomgeving

Deelgebied Oost/Weesp bestaat uit zeer uiteenlopende type buurten, met als grootste contrast de 'dorpse' buurten van Weesp en Driemond ten opzichte van de stedelijke buurten binnen de ring A10. Dit vertaalt zich onder andere in diverse stedenbouwkundige vormen waarin de buurten zijn opgebouwd; meer gestapelde bouw en hoge dichtheid in de stedelijke buurten en meer laagbouw woonwijken in Weesp en Driemond. Het dorpse karakter wordt ook herkend een grotere onderlinge saamhorigheid en gemeenschap in de Weesp en Driemond dan de stedelijke buurten. Dit is duidelijk terug te zien in de indicatorkaart 'betrokkenheid eigen buurt' (zie bijlage 1). Deze verhouding vertaalt zich onder een deel van de bewoners van Weesp en Driemond ook in een spanningsveld tussen de relatief kleine gemeenschap ten opzichte van de grote stad Amsterdam.

Met betrekking tot de ervaren woonomgeving in dit deelgebied is de aanwezigheid en recente realisatie van meerdere grote infrastructuren een belangrijk aandachtspunt. De snelwegen A1, A9 en A10, het Amsterdam-Rijnkanaal, meerdere treinsporen, dijkversterkingsprojecten, hoogspanningskabels en een aanvliegroute voor

Schiphol doorkruisen het landschap en leiden voor een deel van de bewoners tot overlast en weerstand. Deze (cumulatieve) milieueffecten zijn onderdeel van het MER.

Leefsituatie

Met betrekking tot de leefsituatie van bewoners in Oost/Weesp zijn ter aanvulling op het kaartbeeld van de data-analyse geen bijzonderheden naar voren gekomen. De ruimtelijke verdeling van kwetsbare leefsituaties lijkt sterk op de verdeling van laag sociaaleconomische status.

d. Bevindingen zoekgebieden

Onderstaande tabel vat de bevindingen samen per zoekgebied. Dit is een grove inschatting waarmee op basis van de kwantitatieve data en kwalitatieve informatie een beeld wordt gegenereerd van de mate waarin sociale aspecten een rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines. Nuances over kleine lokale verschillen binnen buurten zijn weggelaten; dit blijft voor iedere buurt een aandachtspunt.

Tabel 6 7 Bevindingentabel per zoekgebied Oost/Weesp

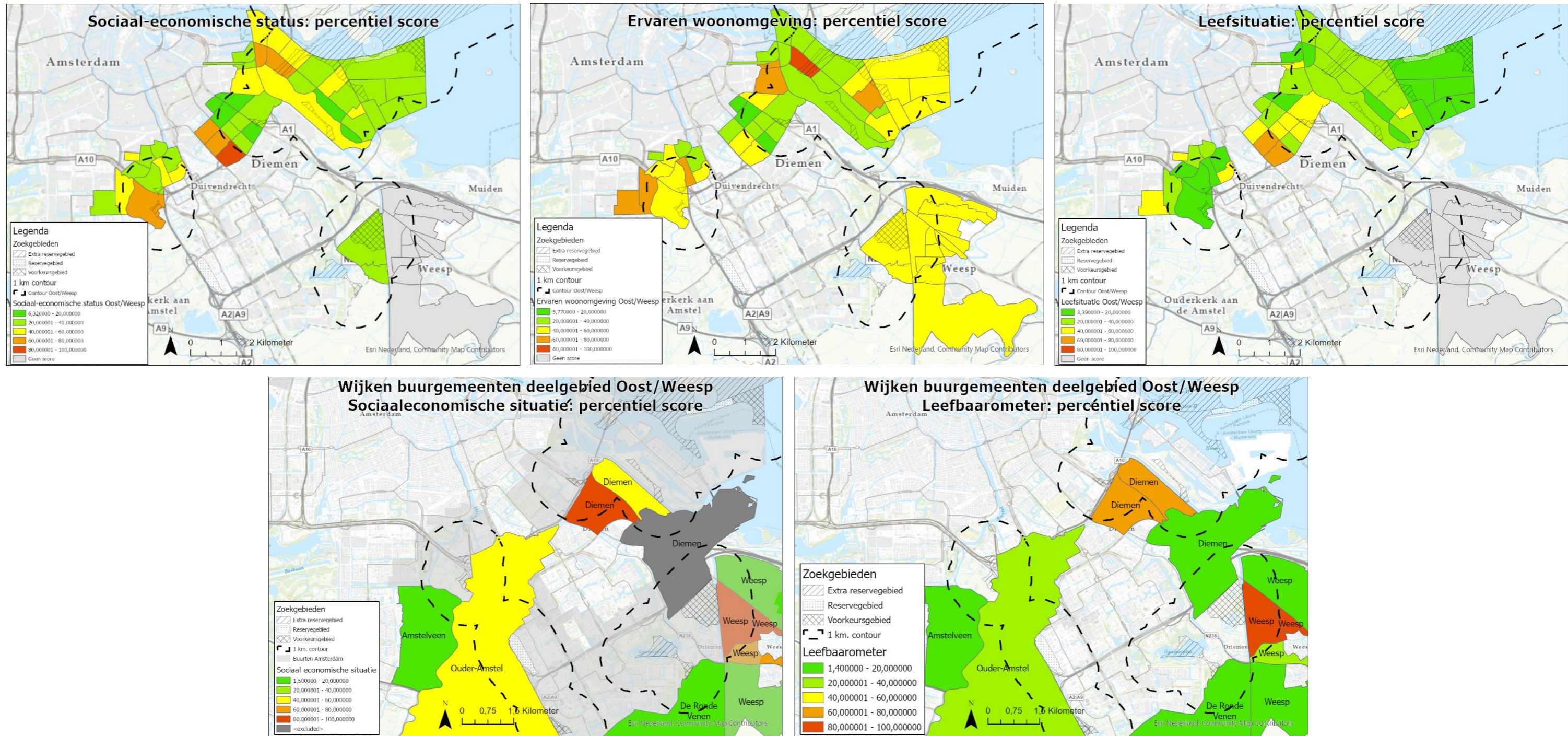
Zoekgebied	Sociale aspecten
4A Science Park	In de directe omgeving bevindt zich op de rand van de 1 km. contour één sociaal kwetsbare buurt.
4C Strand-Buiteneiland	De buurten in de direct omgeving scoren gemiddeld tot hoog op sociale aspecten.
4D IJburg Baai	De buurten in de direct omgeving scoren gemiddeld tot hoog op sociale aspecten.
4E Diemerpark	De wijken in buurgemeenten Diemen scoren laag op sociale aspecten.
5A Diemerscheg	De buurten in Weesp scoren laag op sociale aspecten.
5B Weesperkarspel	De buurten in de direct omgeving scoren gemiddeld tot hoog op sociale aspecten.
5C Gaasperplas	De buurten in de direct omgeving scoren gemiddeld tot hoog op sociale aspecten.
7 Kop Amstelscheg	De buurten in de direct omgeving scoren gemiddeld tot hoog op sociale aspecten.

e. Kaarten deelgebied Oost/Weesp

Bovenste rij: sociaal-economische status, leefsituatie en ervaren woonomgeving op buurtniveau in de gemeente Amsterdam.

Onderste rij: sociaal-economische status en Leefbaarometer-score op wijkniveau in de omliggende gemeenten.

Leeswijzer: categorieën 0-20 (groen) en 20-40 (licht groen) scores relatief hoog op het aspect t.o.v. alle andere buurten van Amsterdam/alle andere wijken van de omliggende gemeenten. Categorie 40-60 (geel) scoort rond het gemiddelde van Amsterdam/buurgemeenten. Categorieën 60-80 (oranje) en 80-100 (rood) scores relatief laag t.o.v. Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten.

3. Deelgebied Noord

a. Zoekgebieden en omgeving

In het deelgebied Noord ligt een aantal zoekgebieden voor windenergie (zie Figuur 3.1). De gebieden Noorder-IJ-plas en Cornelis Douwes Terrein vallen buiten de analyse. Aan de noordkant van Amsterdam is een aantal gebieden rond de Ring A10 Noord bestempeld als zoekgebied. Ten oosten daarvan is een aantal gebieden rondom het IJmeer als reservegebied of extra reservegebied aangewezen, die overlopen in de zoekgebieden van deelgebied Oost/Weesp.

De wijken van buurgemeenten die binnen een kilometer van de zoekgebieden liggen, zijn gelegen in de gemeenten Landsmeer, Oostzaan, Waterland (Broek in Waterland, Watergang), Zaanstad (Zaandam Zuid en Poelenburg) grenzen aan deelgebied Noord en zijn meegenomen in de analyse.

Figuur 3.1 Zoekgebieden deelgebied Noord

b. Data-analyse: sociale aspecten in kaart

Alle kaarten met scores per sociaal aspect zijn per deelgebied op één pagina te zien onder paragraaf 'e'. Dankzij de percentielrangen is één oogopslag te zien hoe buurten en wijken op een sociaal aspect scoren ten opzichte van het gemiddelde van alle buurten en wijken. Indien een sociaal aspect voor een buurt of wijk grijs is gekleurd, ontbreekt er een score op één of meerdere onderliggende indicatoren. De indicatorkaarten zijn bijlage 1 weergegeven. Zie paragraaf 1c voor een andere toelichting op de onderzoeksofzet en percentielrangmethode.

De kaarten zijn per deelgebied op één pagina weergegeven (zie paragraaf 2e). De sociaaleconomische status van de buurten in deelgebied Noord varieert sterk. Een aantal buurten rondom de zoekgebieden Ring A10 Noord scoort onder gemiddeld tot sterk onder gemiddeld. Dit duidt op een groot aantal sociaaleconomisch kwetsbare bewoners verspreid over Amsterdam Noord. Het buitengebied richting het IJmeer inclusief de omgeving Schellingwoude scoren bovengemiddeld.

Een vergelijkbare ruimtelijke verdeling is terug te zien in de aspecten ervaren woonomgeving en leefsituatie. Ook hier scoort een aantal buurten in Amsterdam Noord rondom de zoekgebieden Ring A10 Noord sterk ondergemiddeld, terwijl de buurten in het buitengebied rondom het IJmeer hoger scoren. In deze buurten scoort de leefsituatie relatief hoger dan score op sociaal-economische status en ervaren woonomgeving.

De wijken van buurgemeenten Landsmeer, Oostzaan en Waterland scoren gemiddeld tot bovengemiddeld als het gaat om de sociaaleconomische situatie. De Leefbaarometer laat voor deze wijken een bovengemiddeld tot sterk bovengemiddeld beeld zien te opzichte van andere buurgemeenten. Aan de westzijde scoren de wijken in Zaandam, Poelenburg en Zaandam Zuid, echter sterk ondergemiddeld; beide zijn één van de laagst scorende wijken op SES- en Leefbaarometer-score van alle wijken uit de omliggende gemeenten.

c. Kwalitatieve duiding

Het is lastig om het hele stadsdeel Noord in één beschrijving te vatten. Er zijn veel lokale verschillen tussen de wijken waar nabijgelegen zoekgebieden geprojecteerd zijn. Er is grofweg een onderscheid tussen landelijk en stedelijk Noord. Voor stedelijk noord is vooral zoekgebied Ring A10 Noord van belang. In Landelijk Noord zijn de extra reservegebieden gelegen.

Sociaal-economische situatie

In stadsdeel Noord wonen veel kwetsbare groepen waarbinnen de armoedeproblematiek groot is. Deze groepen zijn geconcentreerd woonachtig op verschillende plekken in de buurten. Binnen andere buurten is een opwaardering waarneembaar; de gentrificatie van de buurten gaan soms gepaard met herinrichting van de openbare ruimte. Stedelijk Noord huisvest veel mensen en gezinnen die (soms meerdere generaties lang) geen aansluiting kunnen vinden in deze ontwikkeling en vastzitten in de lage sociaal-economische situatie.

Tijdens het interview is benadrukt dat de kwetsbare situatie van buurten in stedelijk Noord structureel is. Als bewoners een verbeterde sociaal-economische situatie kunnen vergaren, resulteert dit vaak in een verhuizing uit de buurt en worden de woning bewoond door nieuwe bewoners met een kwetsbare situatie.

In landelijk Noord geldt een hele andere dynamiek. Het landschap is hier ook heel anders: hier is geen sprake van stedelijk weefsel, maar van dorpen in een nog weinig verstedelijkt agrarisch cultuurlandschap.

Ervaren woonomgeving

Bewoners van stedelijk Noord voelen zich relatief vaak onveilig, terwijl de feitelijke veiligheidssituatie verbetert⁵. Verklaringen hiervoor zijn o.a. jeugdoverlast, het gebrek aan sociale cohesie, sociaaleconomische problematiek (armoede, schulden, laaggeletterdheid) en een slechte kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Specifiek voor Noord is het gevoel dat onwenselijke functies voor de stad 'binnen de ring' worden (uit)geplaatst naar Noord. Dit speelt bijvoorbeeld in discussies over het erotisch centrum. Hierbij speelt ook de gebrekkige kwaliteit van de openbare ruimte een rol.

Leefsituatie

De ontwikkeling van de leefsituatie kent een vergelijkbaar beeld als de sociaal-economische situatie. Opwaardering van bestaande wijken geeft een nieuwe dynamiek, maar de concentratie van kwetsbare groepen blijft in veel buurten in stand en het kan zelfs ontregelend werken voor bestaande sociale structuren. Waar bewoners geen aansluiting kunnen vinden met positieve ontwikkelingen, kan zelfs verdere concentratie van kwetsbare groepen ontstaan.

⁵ Waarom voelen bewoners in Noord zich onveilig? | Website Onderzoek en Statistiek (amsterdam.nl)

d. Bevindingen zoekgebieden

Onderstaande tabel vat de bevindingen samen per zoekgebied. Dit is een grove inschatting waarmee op basis van de kwantitatieve data en kwalitatieve informatie een beeld wordt gegenereerd van de mate waarin sociale aspecten een rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines. Nuances over kleine lokale verschillen binnen buurten zijn weggelaten; dit blijft voor iedere buurt een aandachtspunt.

Tabel 8 Bevindingentabel per zoekgebied Noord

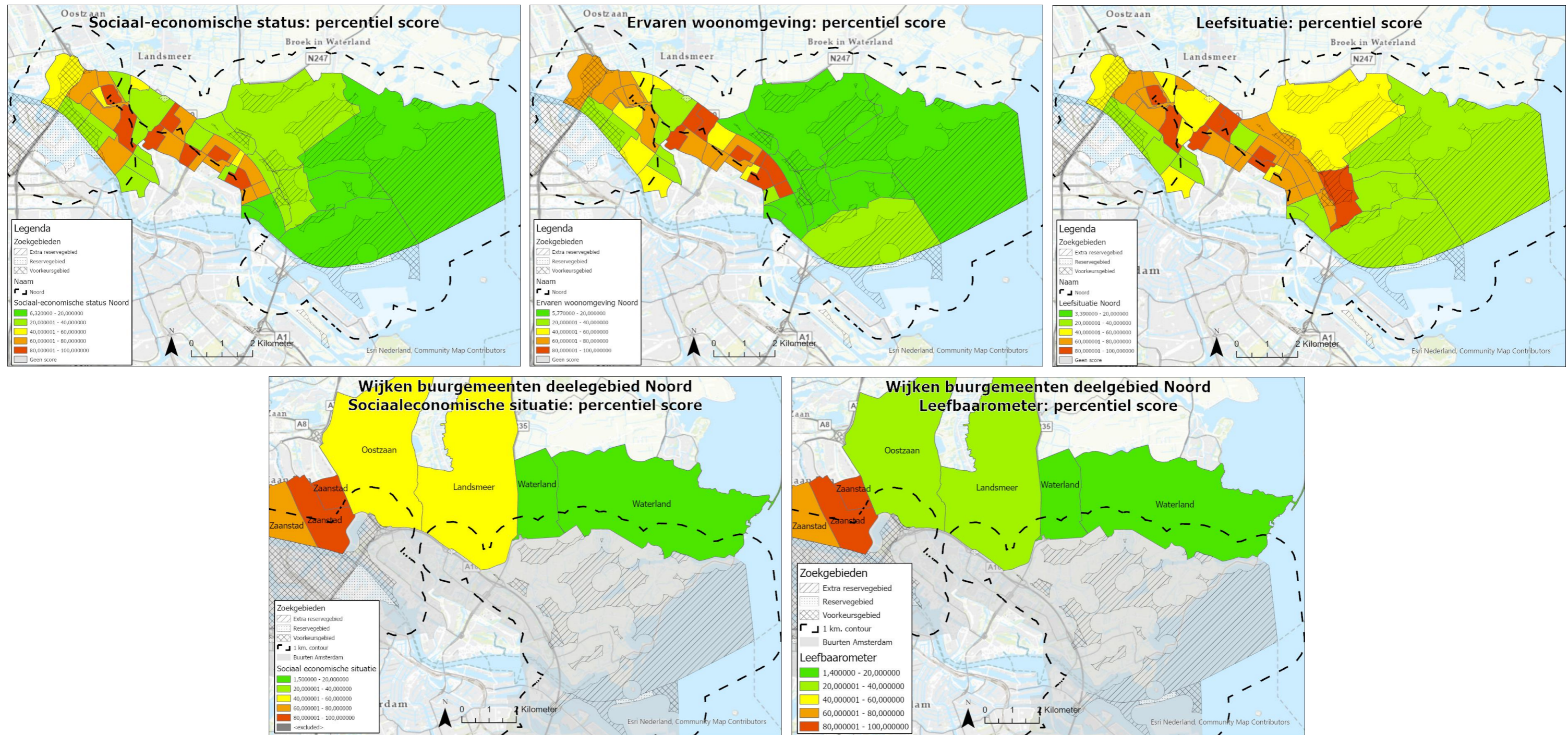
Zoekgebied	Sociale aspecten
3 Ring A10 Noord	Meerdere buurten in stedelijk Noord scoren laag op sociale aspecten.
X1 Landelijk Noord	In de directe omgeving bevinden zich geen sociaal kwetsbare buurten.
X2 IJmeer	In de directe omgeving bevinden zich geen sociaal kwetsbare buurten.

e. Kaarten deelgebied Noord

Bovenste rij: sociaal-economische status, leefsituatie en ervaren woonomgeving op buurtniveau in de gemeente Amsterdam.

Onderste rij: sociaal-economische status en Leefbaarometer-score op wijkniveau in de omliggende gemeenten.

Leeswijzer: categorieën 0-20 (groen) en 20-40 (licht groen) scoren relatief hoog op het aspect t.o.v. alle andere buurten van Amsterdam/alle andere buurten van de omliggende gemeenten. Categorie 40-60 (geel) scoort rond het gemiddelde van Amsterdam/buurgemeenten. Categorieën 60-80 (oranje) en 80-100 (rood) scoren relatief laag t.o.v. Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten.

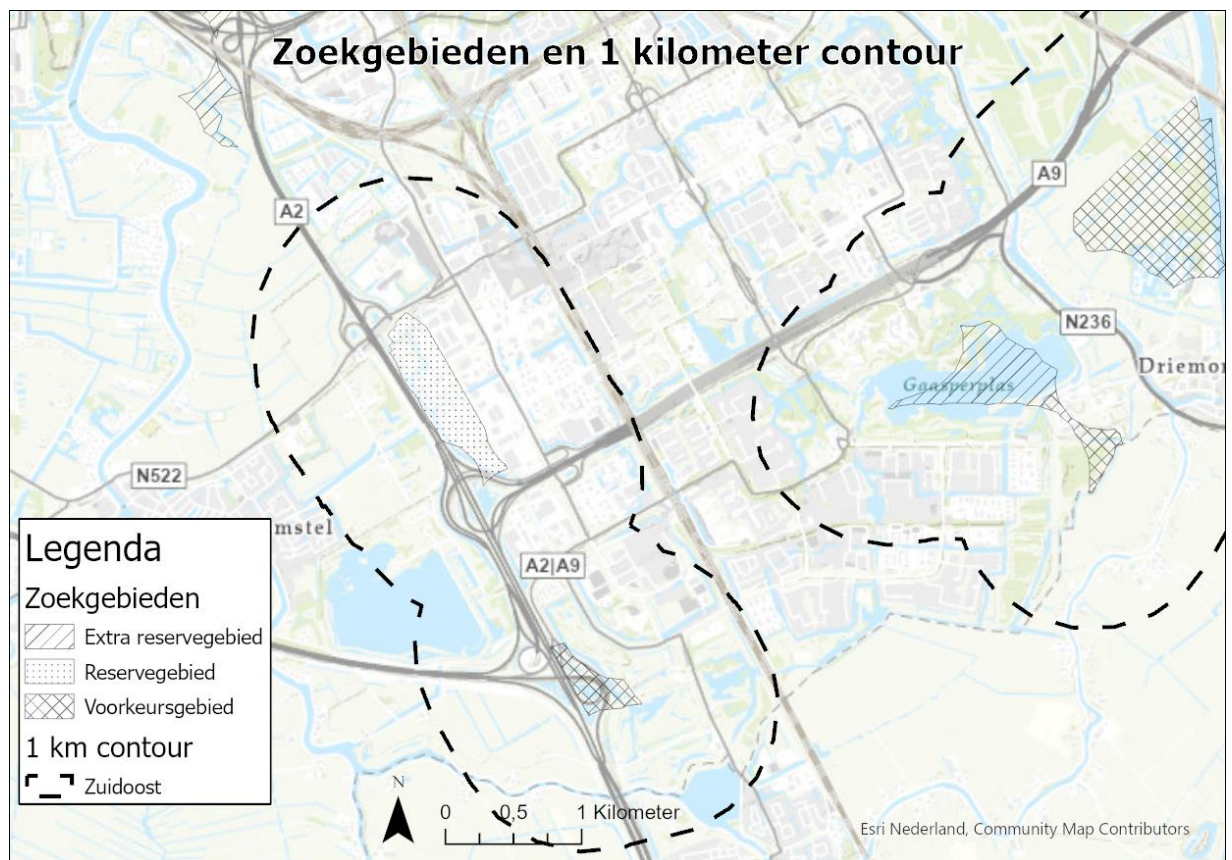

4. Deelgebied Zuidoost

a. Zoekgebieden en omgeving

In het deelgebied Zuidoost ligt een aantal zoekgebieden voor windenergie (zie Figuur 4.1). De zoekgebieden knooppunt Holendrecht en Amstel III zijn aan de zuid- en zuidwestkant gelegen. Gaasperplas en Waternetlocatie Weesperkarspel/Gein is aan de oostzijde gesitueerd. De Diemerscheg, ook van invloed op deelgebied Oost/Weesp, ligt aan de oostrand van Zuidoost.

De wijken van buurgemeenten die binnen een kilometer van de zoekgebieden liggen, zijn gelegen in de gemeenten Amstelveen (Buitengebied Noord), Diemen (Buitengebied), Ouder-Amstel, De Ronde Venen (Abcoude). Zie bijlage 2 voor de kaarten van alle buurgemeenten en wijken.

Figuur 4.1 Zoekgebieden deelgebied Zuidoost

b. Data-analyse: sociale aspecten in kaart

Alle kaarten met scores per sociaal aspect zijn per deelgebied op één pagina te zien onder paragraaf 'e'. Dankzij de percentielrangen is één oogopslag te zien hoe buurten en wijken op een sociaal aspect scoren ten opzichte van het gemiddelde van alle buurten en wijken. Indien een sociaal aspect voor een buurt of wijk grijs is gekleurd, ontbreekt er een score op één of meerdere onderliggende indicatoren. De indicatorkaarten zijn bijlage 1 weergegeven. Zie paragraaf 1c voor een andere toelichting op de onderzoeksopzet en percentielrangmethode.

De buurten in het deelgebied Zuidoost scoren op alle drie de aspecten, sociaaleconomische, ervaren woonomgeving en leefsituatie, sterk onder gemiddeld tot sterk bovengemiddeld. De buurten rond zoekgebied Gaasperplas scoren ten opzichte van de andere buurten in gemiddeld tot ondergemiddeld. Gein 3 en Gein 4 zijn positieve afwijkingen met een bovengemiddelde score op ervaren woonomgeving. Binnen de één kilometer contour van de zoekgebied Gaasperplas zijn echter ook meerdere zeer slecht scorende wijken, zoals Gein 1 en

2. Dit geeft de indicatie dat er een aanzienlijk aandeel sociaal-economisch kwetsbare bewoners rond het zoekgebied wonen.

Er is beperkte data beschikbaar over buurten rond zoekgebieden Holendrecht en Amstel III. Op dit moment is een groot deel van deze omgeving werkgebied, waardoor er onvoldoende bewoners zijn om data op te baseren. Dit resulteert in grijze 'geen score' gebieden op de aspectkaarten ervaren woonomgeving en leefsituatie. De data voor de indicatoren aandeel gezonde bewoners en het aandeel dat regie op eigen leven ervaart, geven een verdeeld beeld in deze buurten (zie bijlage 1). De sociaaleconomische score is (sterk) ondergemiddeld. Hierbij moet worden opgemerkt dat in dit deel van Zuidoost onder de naam Amstel III een grote transformatieopgave naar woonwerkgebied voorzien is. Hierdoor kunnen de sociale aspecten (en het aantal inwoners) in de toekomst sterk veranderen.

Het gemiddeld slecht scorende beeld van de buurten in deelgebied Zuidoost is niet terug te vinden bij de wijken van omringende buurgemeenten Amstelveen, Ouder-Amstel, De Ronde Venen. De wijken van deze buurgemeenten scoren gemiddeld tot bovengemiddeld op de sociaaleconomische status bovengemiddeld tot ver bovengemiddeld op de Leefbaarometer-score. De Diemense wijk Buitengebied scoort bovengemiddeld op de Leefbaarometer-score, een SES-score ontbreekt echter en is daardoor een aandachtspunt.

c. Kwalitatieve duiding

Sociaal-economische situatie

Zuidoost is één van de stadsdelen met de meeste kwetsbare groepen. Deze groepen zijn vaak geclusterd woonachtig door het stadsdeel. Er is vaak sprake van een opeenstapeling van problematiek die verder gaat dan sociaal-economische situatie (gezondheid, onderwijs, veiligheid, armoede). Uit onderzoek blijkt ook dat mensen die naar Zuidoost verhuizen vaker dan gemiddeld in de laagste klasse vallen⁶. In het OER bij de Omgevingsvisie werd deze trend 'suburbanisatie van de armoede' genoemd⁷. Door de clustering van kwetsbare groepen, groeit ook de cumulatie van problematiek in het stadsdeel.

Ervaren woonomgeving

Zuidoost is een divers stadsdeel, waarbij veel onderling verschil bestaat tussen de buurten. De leefomgeving is hier bepalend voor: de K-buurt en H-buurt hebben een vrij specifiek belevingsbeeld (met flats en grote groene open ruimten), terwijl Gaasperdam, waar zoekgebieden Gaasperplas en Waternetlocatie liggen, bijvoorbeeld meer laagbouw of portiekwoningen kent. De laatstgenoemde opzet wordt als rustiger en ruimtelijker ervaren. Richting de locaties aan de A2 wordt het beeld meer gedomineerd door bedrijventerreinen en kantoren. Hiernaast zijn de zoekgebieden knooppunt Holendrecht en Amstel III gelegen.

Leefsituatie

Gerelateerd aan de piramide van Maslow⁸ scoren veel bewoners van Zuidoost laag: dat wil zeggen dat primaire behoeften als eten, drinken (armoede) en zekerheid (werkzekerheid, gezondheid) niet altijd vanzelfsprekend zijn. Tegelijkertijd is er een sterk netwerk van onderlinge sociale zorg, wat van buitenaf moeilijk zichtbaar is.

Buurten binnen Zuidoost scoren slecht op thema's als eenzaamheid en gezondheid. Hier speelt opnieuw een cumulatie van problemen: naast financiële problemen spelen vaak ook gezondheid, stress en andere lichamelijke klachten. Dit kan doorsijpelen naar volgende generaties, doordat kinderen opgroeien in omstandigheden waar essentiële behoeften ontbreken. Hierdoor dreigt een vicieuze cirkel. Ongezonde leefsituaties zijn daardoor een vrij hardnekkig probleem in Zuidoost. Binnen het stadsdeel manifesteert zich veel onzichtbare armoede. Door het ontbreken van een goed toekomstperspectief, het niet altijd machtig zijn van de taal en het relatief hoge niveau van laaggeletterdheid zijn groepen binnen Zuidoost ook nog eens relatief lastig te bereiken.

⁶ Zie o.a. Instream en uitstream Zuidoost 2017-2018 | Website Onderzoek en Statistiek (amsterdam.nl)

⁷ Zie ook het advies van de commissie m.e.r. op het OER a3461ts.pdf (commissiener.nl)

⁸ Een ordeningstheorie van behoeften, met op de treden achtereenvolgens fysieke behoeften, zekerheidsbehoeften, sociale behoeften, erkenning en als laatste zelfactualisatie.

d. Bevindingen zoekgebieden

Onderstaande tabel vat de bevindingen samen per zoekgebied. Dit is een grove inschatting waarmee op basis van de kwantitatieve data en kwalitatieve informatie een beeld wordt gegenereerd van de mate waarin sociale aspecten een rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines. Nuances over kleine lokale verschillen binnen buurten zijn weggelaten; dit blijft voor iedere buurt een aandachtspunt.

Tabel 9 Bevindingentabel per zoekgebied Zuidoost

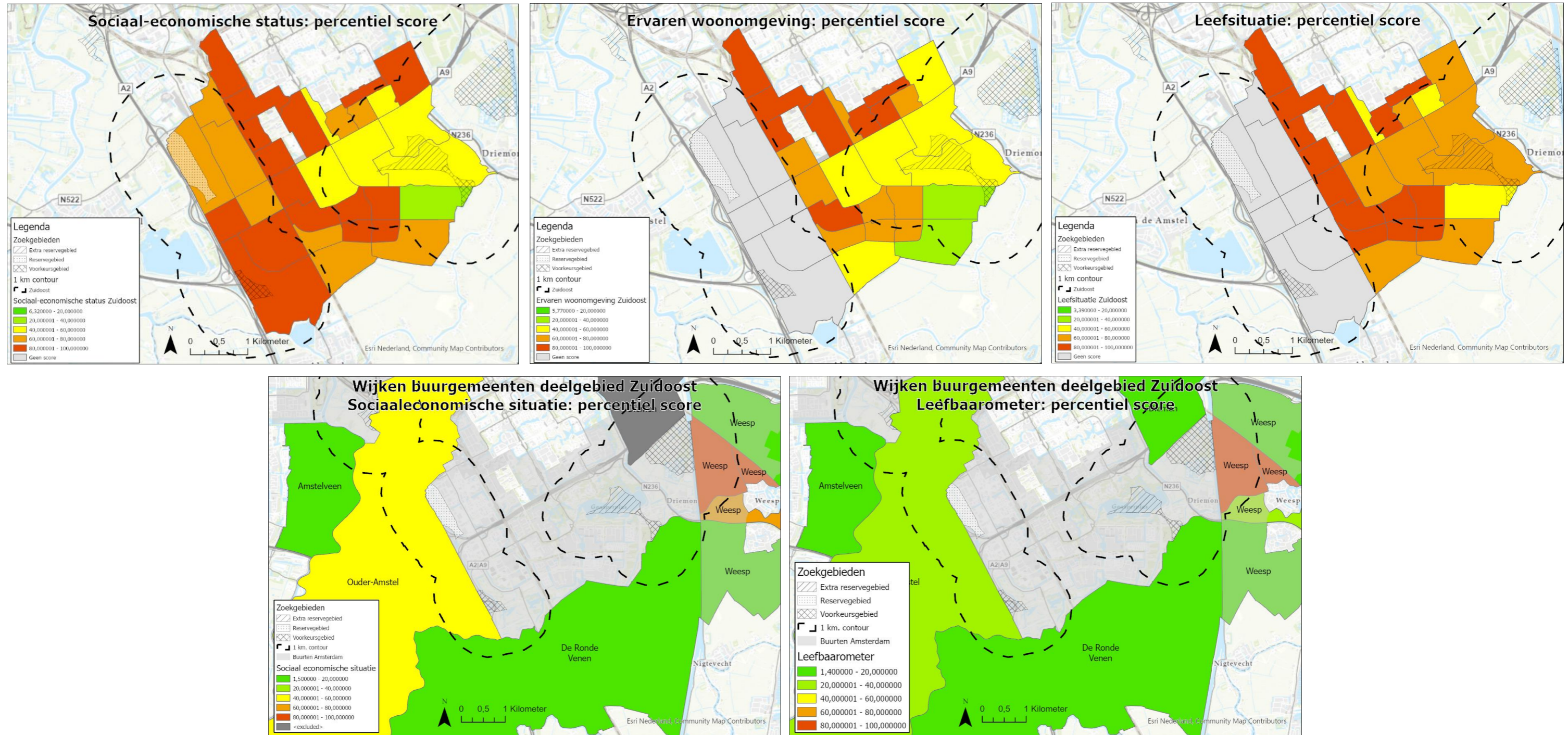
Zoekgebied	Sociale aspecten
5B Weesperkarspel	In de directe omgeving bevindt zich een sociaal kwetsbare buurt.
5C Gaasperplas	Meerdere buurten in de directe omgeving scoren laag op sociale aspecten.
6A Holendrecht	Nabijgelegen buurten zijn werkgebieden. Kwetsbare buurten zijn op afstand gelegen.
6B Amstel III	Nabijgelegen buurten zijn werkgebieden. Kwetsbare buurten zijn op afstand gelegen. Woningbouwambities aandachtspunt.

e. Kaarten deelgebied Zuidoost

Bovenste rij: sociaal-economische status, leefsituatie en ervaren woonomgeving op buurtniveau in de gemeente Amsterdam.

Onderste rij: sociaal-economische status en Leefbaarometer-score op wijkniveau in de omliggende gemeenten.

Leeswijzer: categorieën 0-20 (groen) en 20-40 (licht groen) scores relatief hoog op het aspect t.o.v. alle andere buurten van Amsterdam/alle andere buurten van de omliggende gemeenten. Categorie 40-60 (geel) scoort rond het gemiddelde van Amsterdam/buurgemeenten. Categorieën 60-80 (oranje) en 80-100 (rood) scores relatief laag t.o.v. Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten.

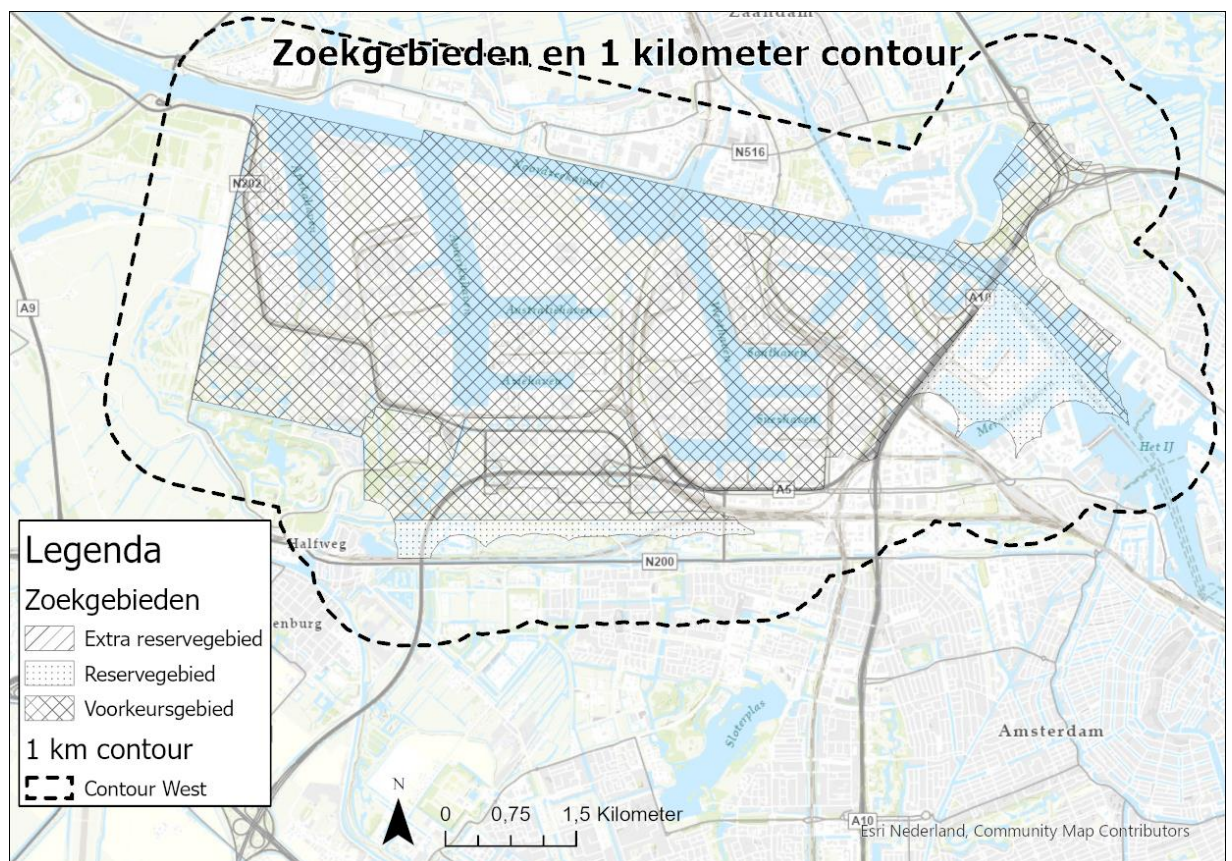

5. Deelgebied West

a. Zoekgebieden en omgeving

In deelgebied West ligt een aantal zoekgebieden voor windenergie (Figuur 5.1). De voorkeurs- en reservegebieden Havengebied, Haven Zuid liggen aan de noordkant van het deelgebied. De contouren van Noorder- IJ-plas en Cornelis Douwes Terrein vallen buiten de analyse.

De wijken van buurgemeenten die binnen een kilometer van de zoekgebieden liggen, zijn gelegen in de gemeenten Zaanstad (Zaandam Zuid, Poelenburg, Oude Haven, Nieuw West, Assendelft-Zuid, Westzaan) en Haarlemmermeer (Spaarndam, Halfweg, Zwanenburg).

Figuur 5.1 Zoekgebieden deelgebied West

b. Data-analyse: sociale aspecten in kaart

Alle kaarten met scores per sociaal aspect zijn per deelgebied op één pagina te zien onder paragraaf 'e'. Dankzij de percentielrangen is één oogopslag te zien hoe buurten en wijken op een sociaal aspect scoren ten opzichte van het gemiddelde van alle buurten en wijken. Indien een sociaal aspect voor een buurt of wijk grijs is gekleurd, ontbreekt er een score op één of meerdere onderliggende indicatoren. De indicatorkaarten zijn bijlage 1 weergegeven. Zie paragraaf 1c voor een andere toelichting op de onderzoekopzet en percentielrangmethode.

Op sociaaleconomische status scoren de buurten in Nieuw West (sterk) onder gemiddeld. De indicatorkaarten (bijlage 1) laten zien dat dit ook geldt voor de buurten waar geen volledige aspectscore gegenereerd is. Dit toont een grote concentratie buurten aan met een slechte sociaaleconomische situatie. De buurten aan de noordzijde van Nieuw West, waar de zoekgebieden deels of volledig in gelegen zijn, scoren ook laag, maar hierbij moet opgemerkt worden dat deze gebieden voornamelijk bedrijventerreinen zijn. De buurten binnen de ring A10 scoren over het algemeen bovengemiddeld goed op sociaaleconomische status.

Voor de buurtscores op ervaring woonomgeving vormt de ring A10 een duidelijke grens; buiten de ring (Nieuw West) scoren de buurten op een enkele uitzondering na sterk ondergemiddeld. Dit toont duidelijk aan dat er veel problemen en uitdagingen zijn met de woonomgeving in Nieuw West. Binnen de ring A10 is het tegenovergestelde beeld met sterk bovengemiddelde scores.

Op het aspect leefsituatie scoren de buurten in Nieuw West wederom onder gemiddeld tot sterk onder gemiddeld. Alle drie aspecten samen maken duidelijk dat de buurten van Nieuw West gemiddeld genomen sociaal kwetsbaar zijn. De buurten binnen de ring scoren wisselend op leefsituatie, met sterke uitschieters naar beneden voor de buurten rond het Westerpark en de Spaarndammerbuurt. Een groot deel van deze buurten zijn werkgebieden, maar een deel ook niet. De (gezonde) leefsituatie is voor deze buurten, die op de andere aspecten gemiddeld goed scoren, een aandachtspunt.

Tot slot: de noordelijke buurten waar geen score is gegenereerd zijn de Westelijke havengebieden waar (nog) niet wordt gewoond; voor een deel van deze gebieden is dit op de lange termijn wel voorzien door de ontwikkeling van Havenstad.

De wijken van buurgemeenten Zaanstad en Haarlemmermeer scoren op sociaaleconomische situatie zeer wisselend, met scores (sterk) onder- en boven het gemiddelde rondom de gebieden. Op de Leefbaarometer-score tonen de wijken aan de noordoostzijde en zuidwestzijde een ondergemiddeld tot sterk ondergemiddeld beeld. Geen van de wijken scoort bovengemiddeld. Met name de oostelijke wijken van Zaandam scoren laag op beide aspecten en zijn daarmee aandachtsgebieden.

c. Kwalitatieve duiding

Sociaaleconomische situatie

Nieuw-West is één van de stadsdelen met de meeste kwetsbare groepen. Onderwerpen die Nieuw-West spelen zijn bestaanszekerheid, vervoersarmoede, energiearmoede, ongelijkheid en onveiligheid. Dit komt tot uitdrukking in de kaartbeelden en wordt bevestigd in het interview. Er is een cumulatie van problemen zichtbaar, bijvoorbeeld doordat veel van de kwetsbare groepen zijn geconcentreerd in slechte kwaliteit corporatiewoningen. De buurten binnen de ring A10 zijn de afgelopen jaren sterk gegentrificeerd. Een groot deel van deze buurten bestaat grotendeels uit bedrijventerreinen, infrastructuur en park en volkstuinencomplex. In het noordelijk deel van het deelgebied, onder het havengebied zelf (de Sloterdijken) zijn voornamelijk bedrijven gevestigd. De sociaaleconomische situatie is hier minder relevant.

Ervaren woonomgeving

Hoewel Nieuw-West ontworpen is als een relatief groen stadsdeel, liggen er aandachtspunten omtrent de kwaliteit van het groen. Zoals ook duidelijk uit de data naar voren komt, zijn de bewoners van de buurten buiten de ring A10 ontevreden over de kwaliteit van de openbare ruimte. Hierbij speelt ervaren overlast en veiligheid mee, bijvoorbeeld door groepen jongeren die overlast creëren, of straatcriminaliteit en politiehandhaving. In de buurten wordt ervaren dat er weinig gedacht is voor de situatie in de wijken.

In het interview is benoemd dat een deel van de bewoners ervaart dat er veel ruimtelijk onwenselijke functies aan de randen van de Amsterdam (in deelgebied West) worden gesitueerd. Dit speelt bijvoorbeeld bij de plaatsing van nieuwe transformatorstations voor elektriciteit; deze doen (ook) dienst voor andere delen van de stad zijn, maar worden in Nieuw-West gerealiseerd. Tijdens het interview kwam ter sprake dat het een kans zou zijn om de financiële lusten van windenergie te koppelen aan extra kwaliteitsverbeteringen van de openbare ruimte waar iedereen van kan profiteren.

Leefsituatie

Uit de kaarten en onderzoek van de GGD⁹ blijkt dat de ervaren gezondheid van inwoners van Nieuw-West tot de laagste van de stad behoren. In Geuzenveld/ Sloterveer zien we specifiek lage cijfers: ernstige eenzaamheidscijfers en gezondheidscijfers zijn het slechtst van de stad. Het interview bevestigt dit beeld als

⁹ Zie www.ggd.amsterdam.nl/2Fpublish/2Fpages/2F1037371/2F4-ggd21_028_asd_nwwest_gezondheidsmonitor.pdf&usg=AOvVaw0_g_Pqe4mBL5h2UbHv_TZI&opi=89978449

structureel probleem voor Nieuw-West. Dit wordt voor een deel van de bewoners versterkt door de slechte kwaliteit woningen, waarvan een deel in corporatiebezit.

d. Bevindingen zoekgebieden

Onderstaande tabel vat de bevindingen samen per zoekgebied. Dit is een grove inschatting waarmee op basis van de kwantitatieve data en kwalitatieve informatie een beeld wordt gegenereerd van de mate waarin sociale aspecten een rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van windturbines. Nuances over kleine lokale verschillen binnen buurten zijn weggelaten; dit blijft voor iedere buurt een aandachtspunt.

Tabel 10 Bevindingentabel per zoekgebied West

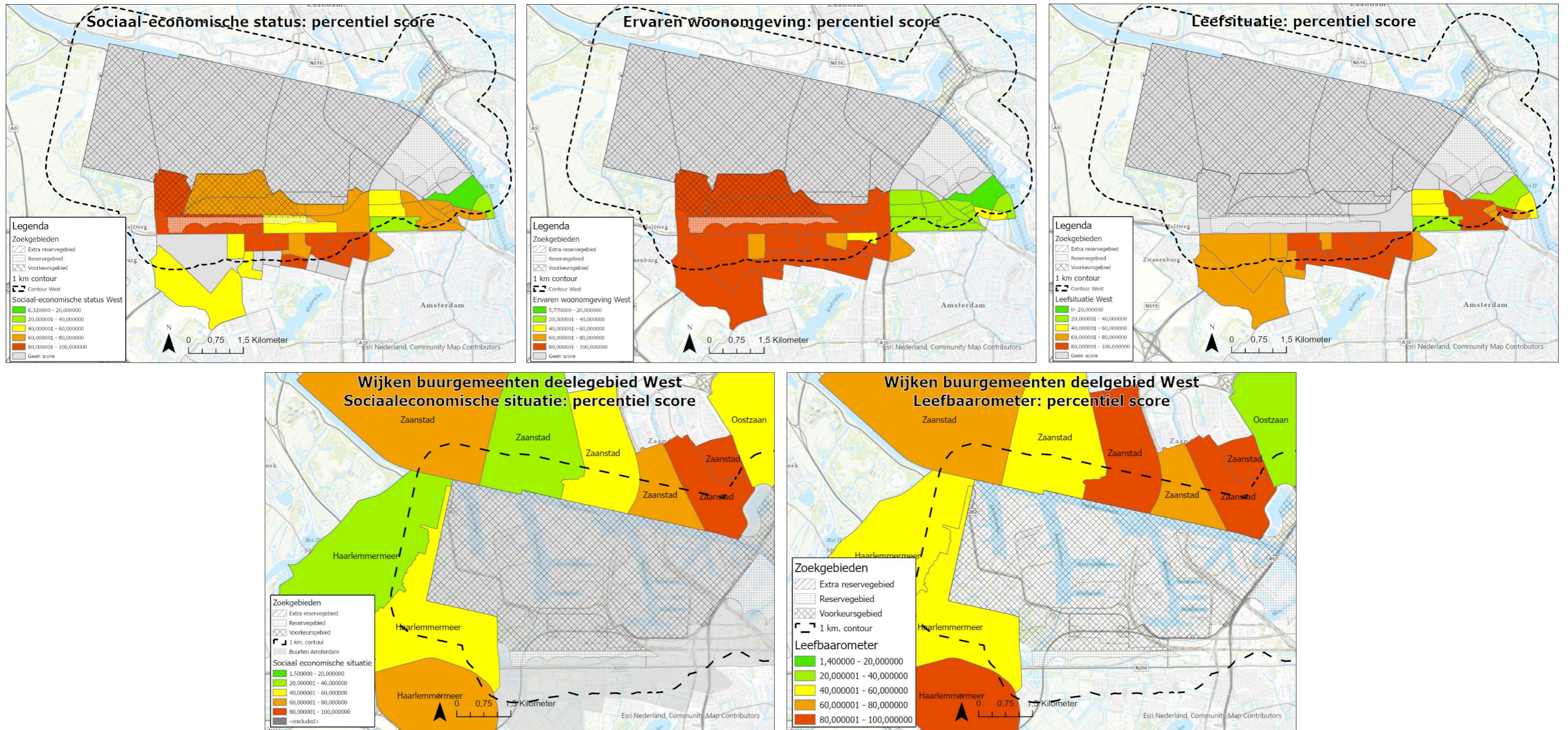
Zoekgebied	Sociale aspecten
1A Havengebied	Nabijgelegen buurten zijn werkgebieden. Kwetsbare Amsterdamse buurten zijn op afstand gelegen. Nabijgelegen wijken van Zaanstad scoren laag tot zeer laag.
1B Haven-Zuid (Brettenzone)	Meerdere buurten in de directe omgeving scoren laag op sociale aspecten.

e. Kaarten deelgebied West

Bovenste rij: sociaal-economische status, leefsituatie en ervaren woonomgeving op buurtniveau in de gemeente Amsterdam.

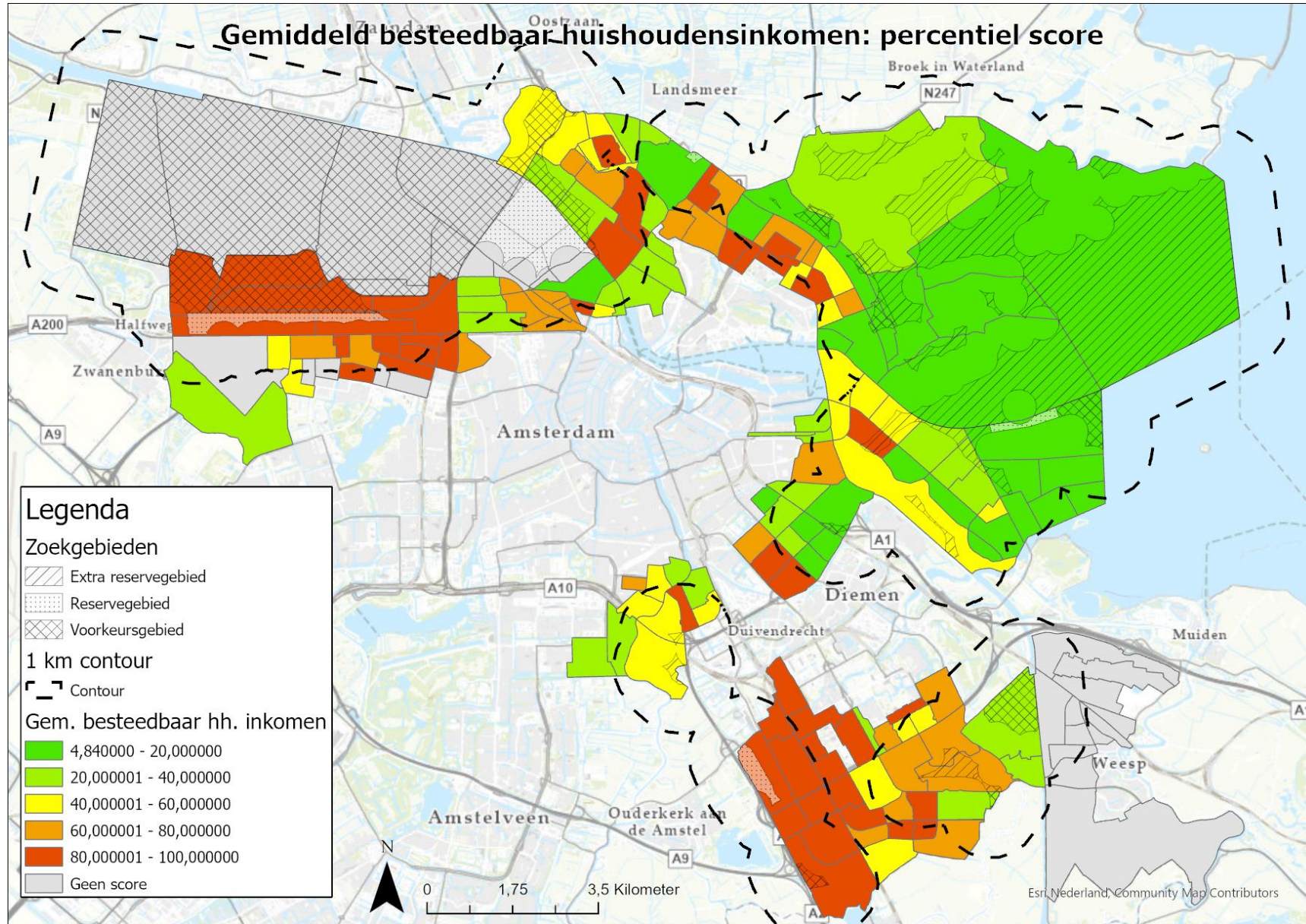
Onderste rij: sociaal-economische status en Leefbaarometer-score op wijkniveau in de omliggende gemeenten.

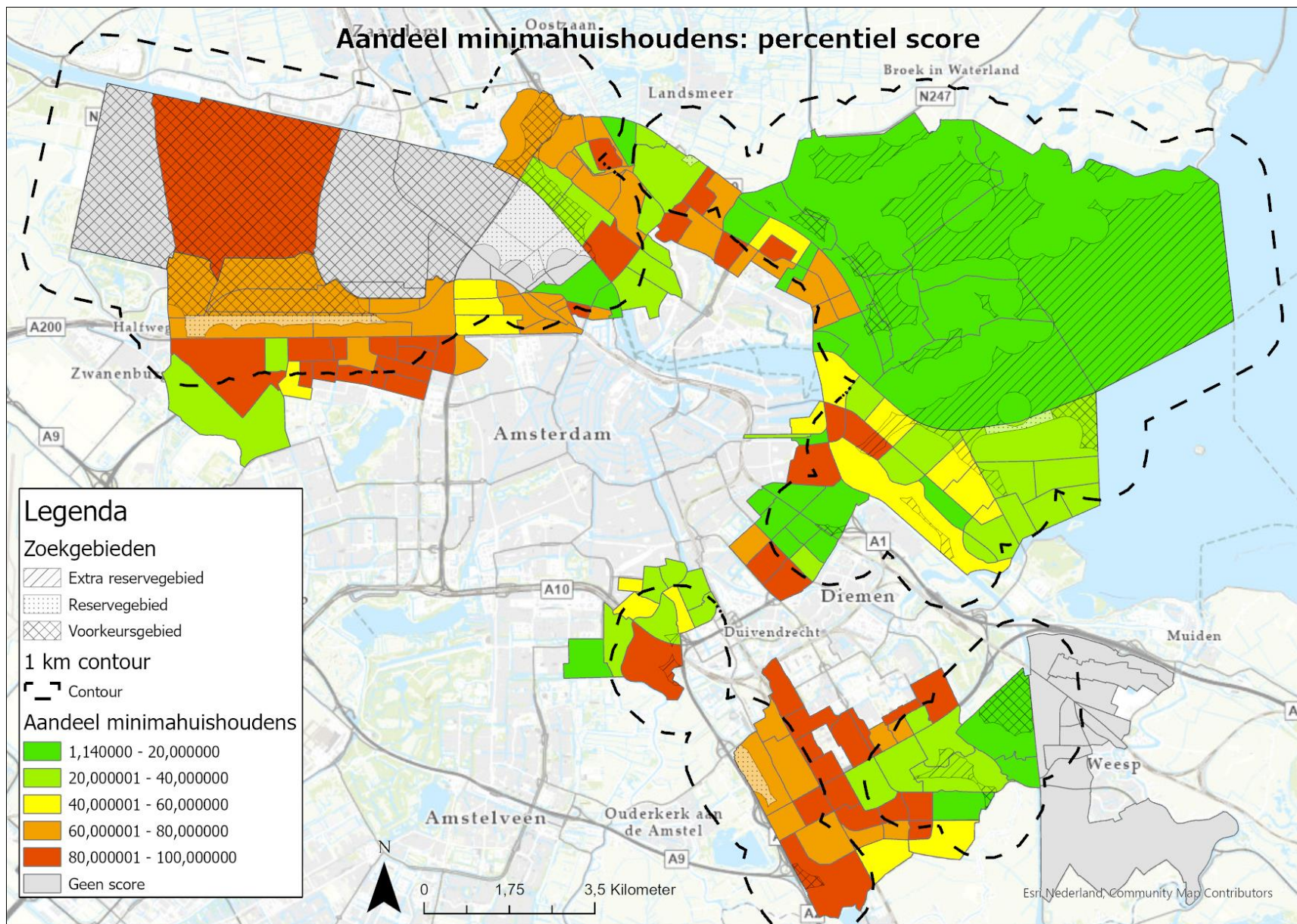
Leeswijzer: categorieën 0-20 (groen) en 20-40 (licht groen) scores relatief hoog op het aspect t.o.v. alle andere buurten van Amsterdam/alle andere wijken van de omliggende gemeenten. Categorie 40-60 (geel) scoort rond het gemiddelde van Amsterdam/buurgemeenten. Categorieën 60-80 (oranje) en 80-100 (rood) scores relatief laag t.o.v. Amsterdamse buurten/wijken van buurgemeenten.

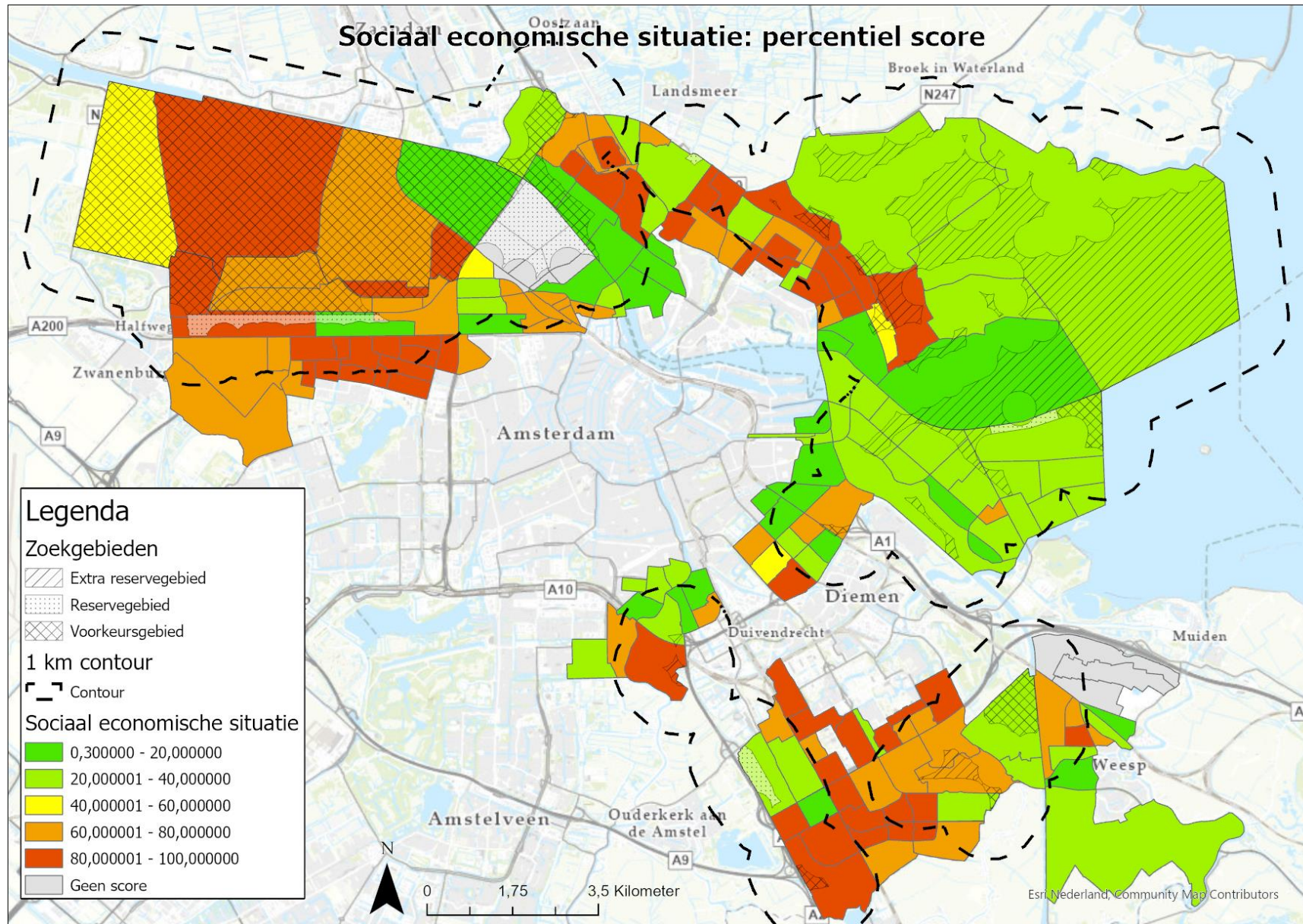

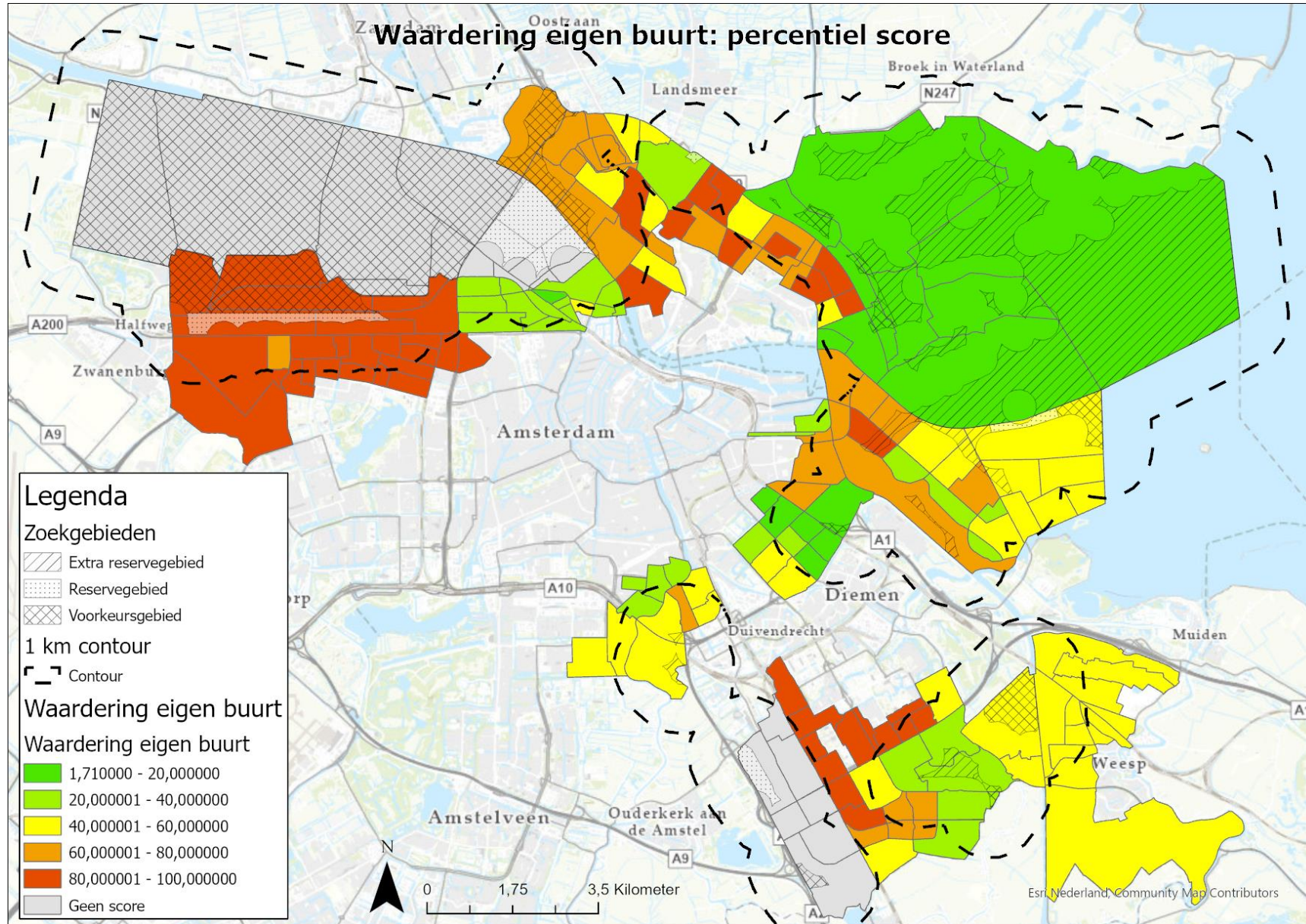
Bijlage 1: Kaarten per indicator

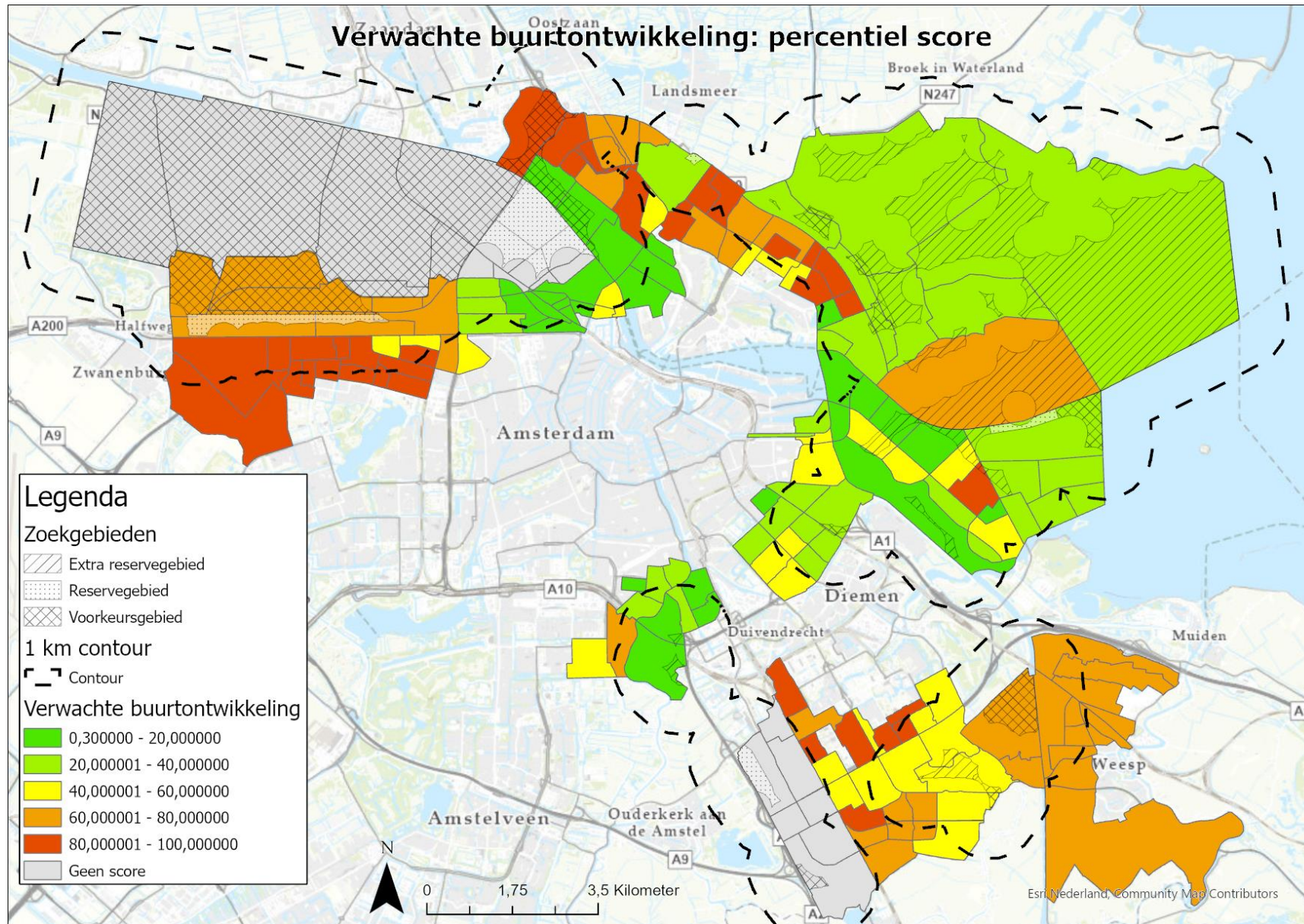
Aspect	Indicator
Sociaal-economische situatie van de buurt	Aandeel minimahuishoudens
	Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen
	Sociaal-economische situatie
Ervaren woonomgeving door bewoners	Waardering eigen buurt
	Verwachte buurtontwikkeling
	Betrokkenheid buurt
Leefsituatie bewoners	Standaard Leefsituatie Index
	Aandeel (zeer) gezond
	Gezondheid: aandeel weinig regie.

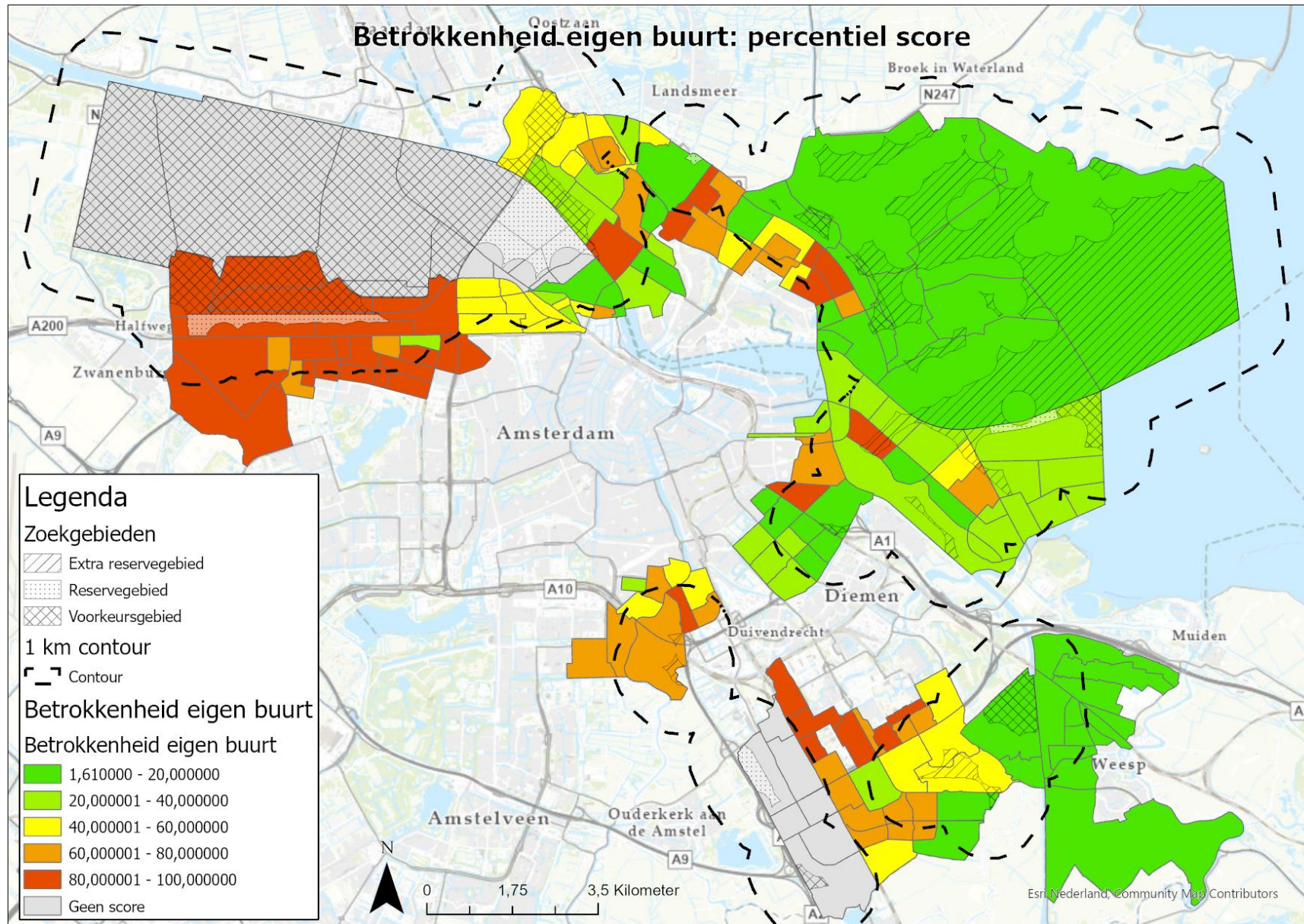

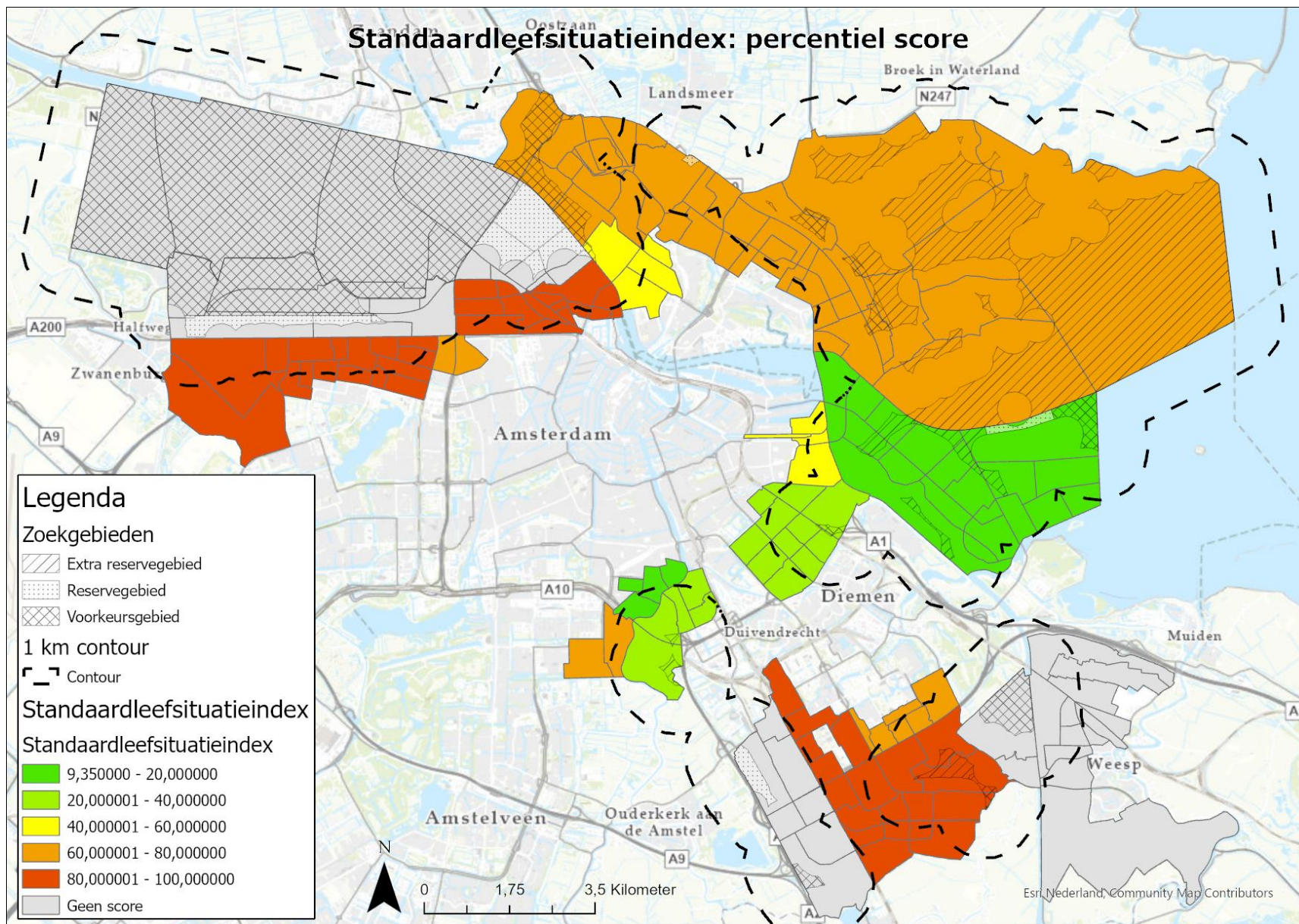

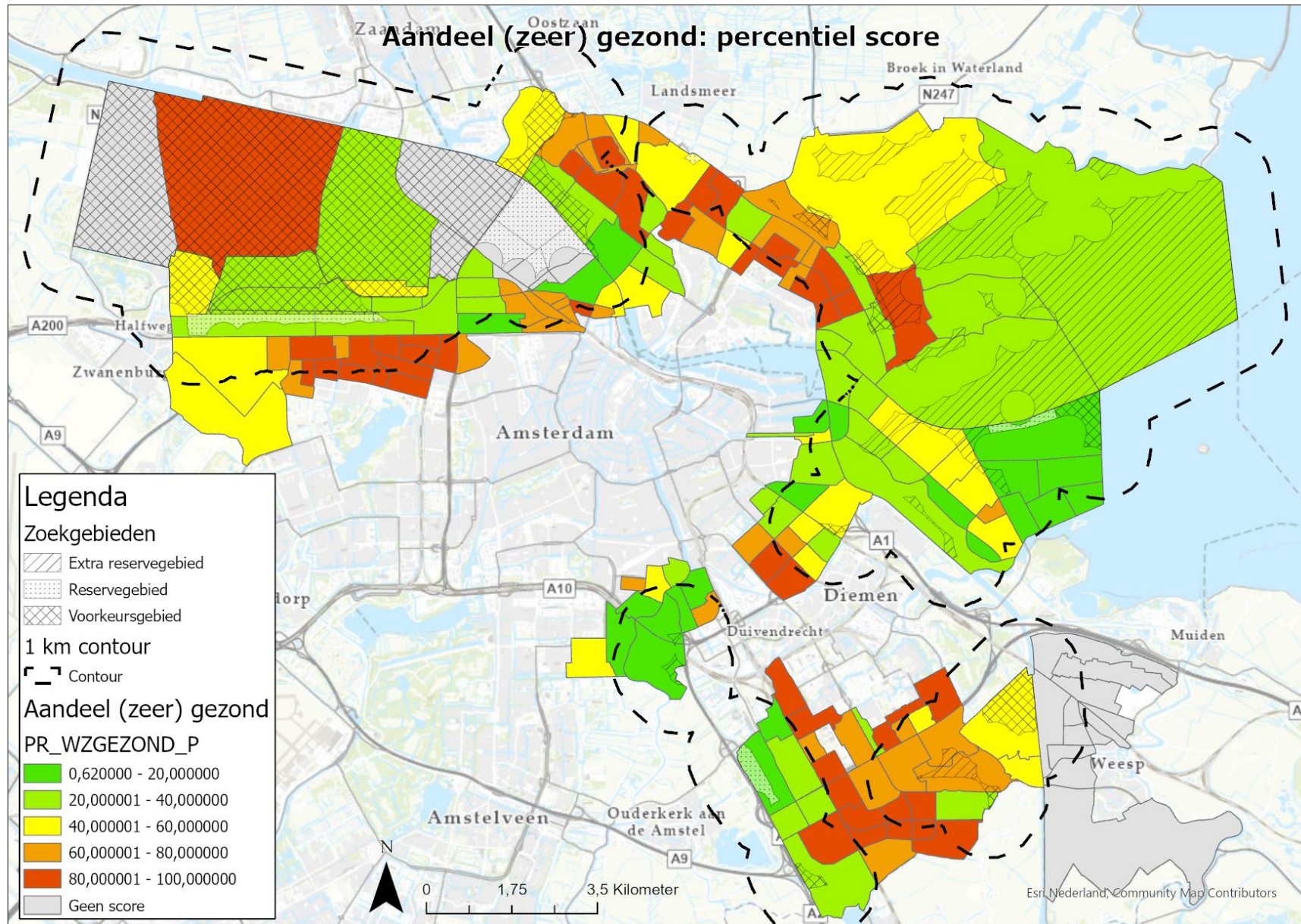

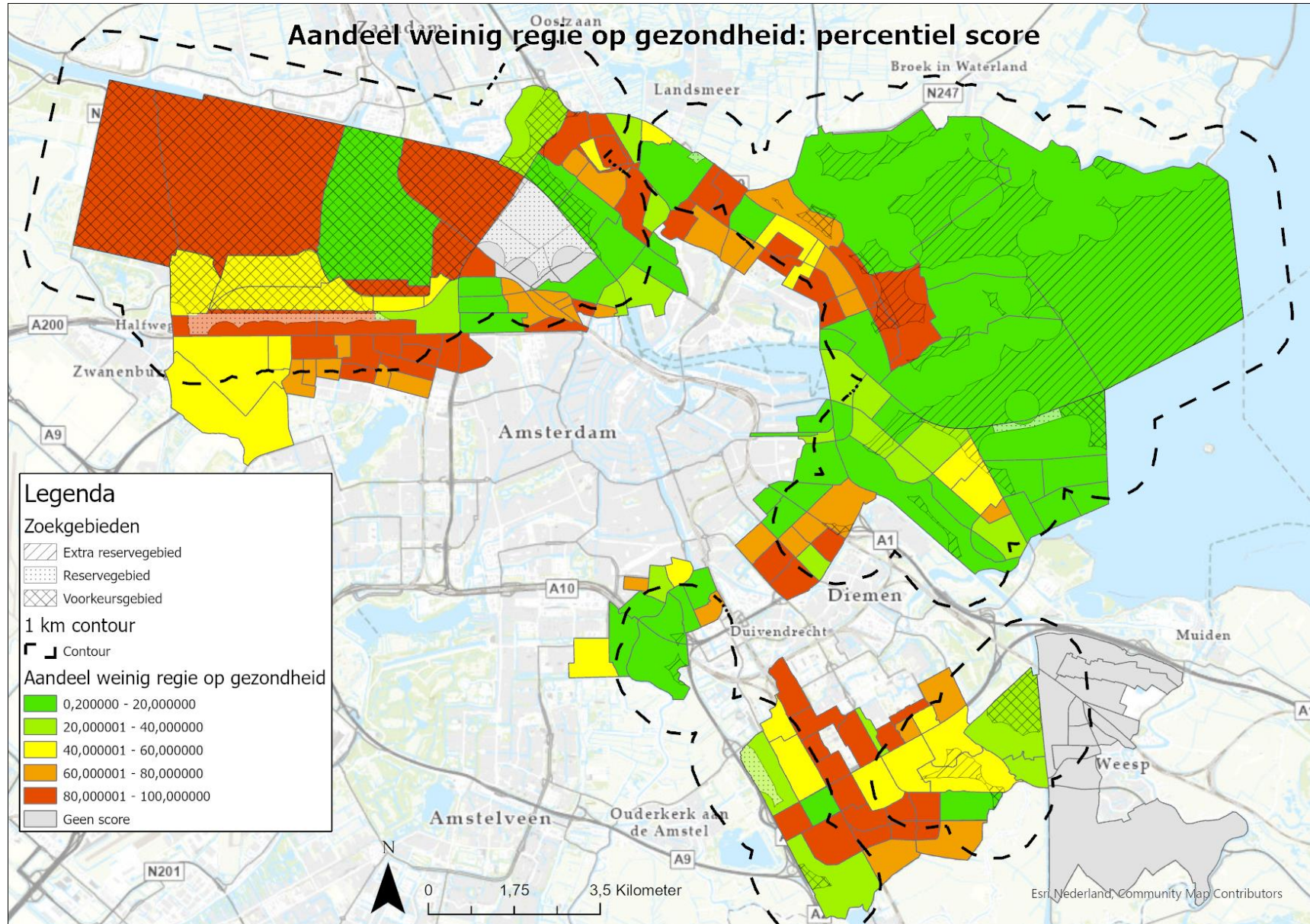

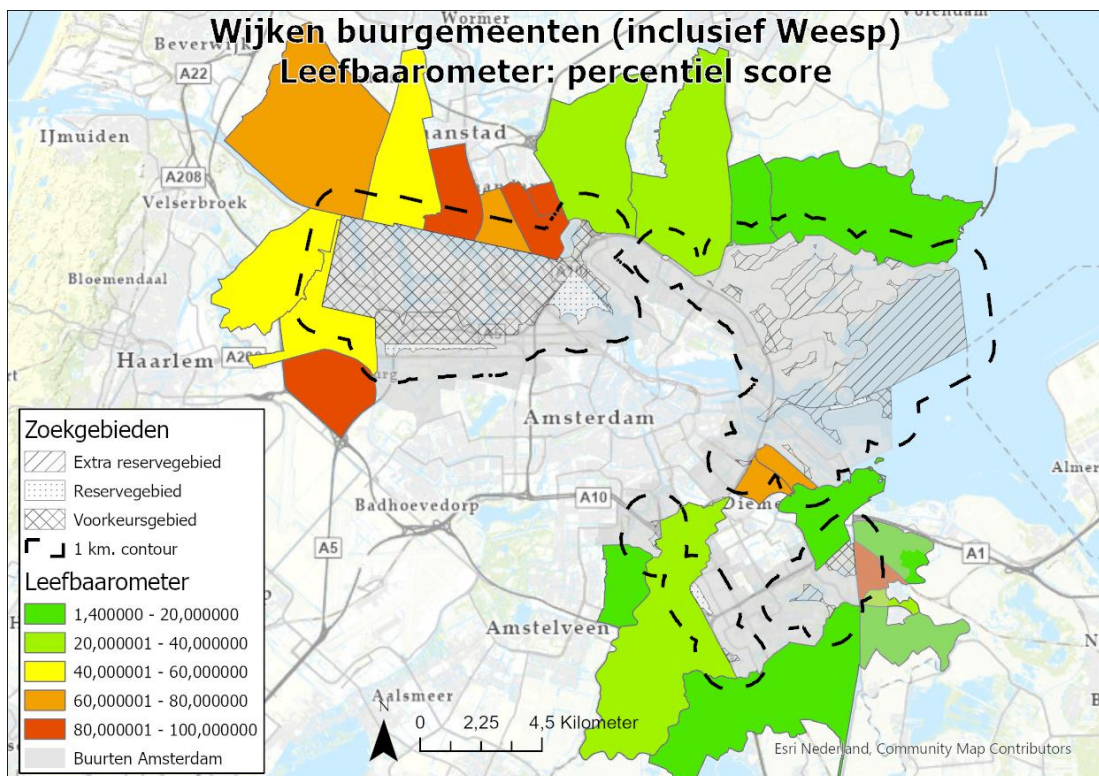
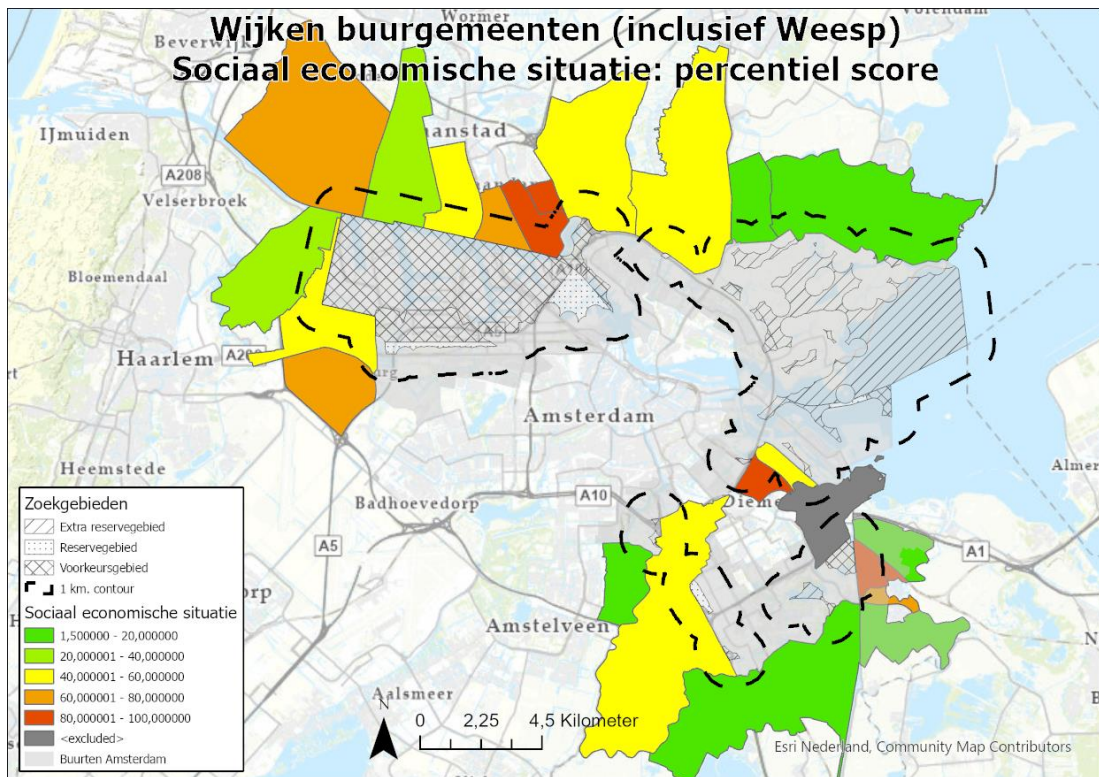

Bijlage 2: Kaarten wijken buurgemeenten

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere
T. +31 6 51 27 80 58
E. Rogier.Pronk@antegroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.antegroup.nl